

SOUKROMÁ VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ ZNOJMO s.r.o.

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Mzdové účetnictví, daně a personalistika**

KOMPARACE DANĚ DĚDICKÉ VE VYBRANÝCH ZEMÍCH EU

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Ivana Morávková**

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Břetislav ANDRLÍK**

Znojmo, 2010

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Komparace daně dědické ve vybraných zemích EU vypracovala samostatně a veškerou použitou literaturu a další prameny jsem řádně označila a uvedla v seznamu použitých zdrojů.

Ve Znojmě dne 30.dubna 2010

.....
Ivana Morávková

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce, Ing. Břetislavu Andrlíkovi, za jeho užitečné rady, cenné připomínky a odbornou pomoc při zpracování této bakalářské práce.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor **Ivana MORÁVKOVÁ**
Bakalářský studijní program Ekonomika a management
Obor Mzdové účetnictví, daně a personalistika

Název tématu: **Komparace daně dědické ve vybraných zemích EU**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracovat návrh obsahu práce a projednat jej s vedoucím práce.
2. Prostudovat odbornou literaturu a získat praktické poznatky pro vypracování bakalářské práce.
3. V průběhu zpracování práce konzultovat průběžně s vedoucím bakalářské práce postup a dosažené výsledky.
4. Cílem bakalářské práce je s využitím metody analýzy zhodnotit vývoj inkasa daně dědické v České republice a vybraných zemích Evropské unie a navrhnout doporučení pro hospodářskou politiku České republiky včetně harmonizace daně v rámci Evropské unie.

Rozsah práce: 40-60

Seznam odborné literatury:

1. NERUDOVA, D. Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie. 2. vyd. Praha: ASPI, 2008. 260 s. ISBN 978-80-7357-386-7.
2. TUNKROVÁ, Z. , RYLOVÁ, Z. , ŠULC, I. , KRŮČEK, Z. Daňové zákony 2009. 1. vyd. Brno: Computer Press, a. s. , 2008. 192 s. ISBN: 978-80-251-2366-9.
3. VANČUROVÁ, A. Daňový systém ČR 2008 aneb učebnice daňového práva. 2. vyd. Praha: VOX, 2008. 320 s. ISBN 978-80-86324-72-2.

Datum zadání bakalářské práce: září 2009

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2010

Ivana MORÁVKOVÁ
autor

Ing. Břetislav ANDRLÍK
vedoucí bakalářské práce

Prof. PhDr. Miroslav FORET, CSc.
rektor SVŠE Znojmo

ABSTRACT

Bakalářská práce se zabývá problematikou daně dědické na území České republiky a vybraných zemích EU. V úvodu práce je rozebrána úprava daně dědické v České republice dle platného znění zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitostí. Teoretická část se věnuje výkladu této daně v dalších čtyřech státech: Belgii, Německu, Finsku a Nizozemí. V praktické části je sledováno inkaso uvedených zemí od roku 1995 až do posledních dostupných dat a je zhodnocen jeho vývoj. V závěru práce je polemizováno nad existencí daně dědické v České republice a jejich případných změnách.

Klíčová slova: daň dědická, inkaso, zhodnocení, Česká republika, Evropská unie

ABSTRAKT

Die Arbeitsversäumnis beschäftigt sich mit der Problematik der Erbschaftssteuer im Gebiet der Tschechische Republik und ausgesuchten EU-Länder. In der Einleitung eines Werkes ist die Regelung der Erbschaftssteuer in der Tschechische Republik laut der gültigen Fassung eines Gesetzes N. 357/1992, über die Erbschaftssteuer, Schenkungssteuer und Grunderwerbsteuer zerlegt. Der Theoretischeil widmet sich auch der Auslegung dieser Steuer in weiteren Staaten: Belgien, Deutschland, Finnland und Niederlande. Im Praktischeil ist das Inkasso dieser Länder von Jahr 1995 bis letzten zugänglichen Daten belauert und die Inkassoentwicklung ist verwertet. Der Abschlussarbeit ist eine Erbschaftssteuerüberlegungen geschafft.

Stichwörter: Erbschaftssteuer, Inkasso, Bewertung, Tschechische Republik, Europäischen Union

OBSAH

1	ÚVOD	8
2	CÍL PRÁCE A METODIKA	10
TEORETICKÁ ČÁST		11
3	DAŇ DĚDICKÁ V ČESKÉ REPUBLICE	11
3.1	Poplatník daně	12
3.2	Předmět daně	13
3.3	Základ daně	14
3.4	Sazby daně	14
3.5	Osvobození od daně	15
3.6	Splatnost daně a daňové přiznání	17
4	DAŇ DĚDICKÁ V BELGII („Droits de succession“)	18
4.1	Poplatník daně	18
4.2	Předmět daně	18
4.3	Základ daně	18
4.4	Sazby daně	19
4.5	Osvobození od daně	23
4.6	Splatnost daně	25
5	DAŇ DĚDICKÁ V NĚMECKU („Erbchaftsteuer“)	25
5.1	Poplatník daně	25
5.2	Předmět daně a základ daně	25
5.3	Sazby daně	26
5.4	Osvobození od daně	26
5.5	Splatnost daně	27
6	DAŇ DĚDICKÁ VE FINSKU („Perintövero“)	28
6.1	Poplatník daně	28
6.2	Předmět daně	28
6.3	Základ daně	29
6.4	Sazby daně	29
6.5	Osvobození od daně	30
6.6	Splatnost daně	30
7	DAŇ DĚDICKÁ V NIZOZEMÍ („Successierecht“)	31
7.1	Poplatník daně	31
7.2	Předmět daně	31
7.3	Základ daně	31
7.4	Sazby daně	31
7.5	Osvobození od daně	32
7.6	Splatnost daně	33
8	HARMONIZACE MAJETKOVÝCH DANÍ	33
PRAKTICKÁ ČÁST		37
9	PŘEDPOKLADY MODELU KOMPARACE	37
9.1	Výpočet daně dědické v České republice	38
9.2	Výpočet daně dědické v Belgii	39
9.3	Výpočet daně dědické v Německu	43
9.4	Výpočet daně dědické ve Finsku	45
9.5	Výpočet daně dědické v Nizozemí	47
9.6	Zhodnocení výpočtů daně dědické	50

9.7	Celkové daňové zatížení dědění v České republice pro III. daňovou skupinu	51
10	INKASO DANĚ DĚDICKÉ VE VYBRANÝCH ZEMÍCH EVROPSKÉ UNIE	55
10.1	Inkaso daně dědické v České republice.....	55
10.2	Inkaso daně dědické v Belgii	59
10.3	Inkaso daně dědické v Německu	60
10.4	Inkaso daně dědické ve Finsku.....	66
10.5	Inkaso daně dědické v Nizozemí.....	67
10.6	Zhodnocení inkasa daně dědické ve vybraných zemích	69
11	ZÁVĚR A DOPORUČENÍ	71
12	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	73
	PŘÍLOHY	79

1 ÚVOD

Tématem bakalářské práce je Komparace daně dědické ve vybraných zemích Evropské unie. V České republice je daň dědická řazena do daní přímých. Stejně tak tomu je i ve většině ostatních evropských států.

První majetkové daně se objevily současně se vznikem prvních státních útvarů. Měly však víceméně charakter nepravidelných plateb, které byly vybírány především na pokrytí válečných výdajů. Základem daňových systémů bylo vlastnictví majetku, zejména půdy. Za císařství byly vybírány pozemkové daně na základě databází podobných dnešní evidenci daní. V období dominátu byli vlastníci půdy kvůli nedostatku finančních prostředků povinni platit pozemkovou daň pravidelně. Ti, kteří půdu neměli museli odvádět daň z hlavy. Pozemkovou daň museli začít odvádět i velcí vlastníci půdy, kteří neplatili v naturáliích jako ostatní obyvatelé, ale v penězích podle plochy půdy.

Majetkové daně se v Českém království poprvé objevili ve 12. století. V roce 1517 byl vydán berní předpis stavovského sněmu, který stanovil všeobecnou daň z majetku. U svobodných obyvatel podléhaly zdanění jen nemovitosti, poddaní museli odvádět daň z veškerého movitého a nemovitého majetku. Daňové přiznání mělo formu přiznacího listu. Za vlády Ferdinanda I. byla roku 1531 ustanovena majetková daň, které nepodléhal majetek poddaných, ta však byla záhy zrušena. První „katastr“ vznikl roku 1748 v období osvěcenského absolutismu. Sloužil jako základ pro daně z pozemků a pro daně ze staveb. Po vzniku samostatného Československa byl sjednocen daňový systém formou zákona č. 76/1927 Sb., o přímých daních. Převody vlastnictví k nemovitostem podléhaly nemovitostnímu poplatku, řazeného do daní obchodových, který byl vybírán bez ohledu na to, zda se jednalo o převod mezi živými nebo pro případ smrti. Další obchodová daň byla pojmenovaná daní z obohacení. Zahrnovala daň dědickou a darovací. Za základ daně byla považována čistá hodnota nabytí, podle které se také řídila i sazba daně. Sazba byla ovlivněna také vztahem nabyvatele k zůstaviteli nebo dárci. Při převodu nemovitosti se platila daň z obohacení majetku a nemovitostní poplatek. Právnická osoba platila místo daně z obohacení, tzv. poplatkový ekvivalent.

Předchůdci majetkových daní byly od roku 1957 notářské poplatky. Kromě klasického notářského poplatku byly vybírány další tři: poplatek z převodu nemovitostí, poplatek z dědictví a darování. Poplatníkem notářského poplatku z převodu nemovitostí byl převodce a nabyvatel ručil za jeho zaplacení. Základem daně byla zjištěná cena nemovitostí. Nabyvatel dědictví nebo daru musel platit notářský poplatek z dědictví nebo darování ve výši 1,5 nebo 20 % z čisté hodnoty dědictví v závislosti na vztahu k zůstaviteli. Tato úprava byla zachována až do roku 1989. Daň dědická byla v České republice zavedena k 1.1 1993.

Majetkové daně byly v minulosti důležitým příjmem, ale od začátku 20. století jejich význam klesá na úkor výnosnějších důchodových daní.

Daně vybírané při úmrtí vlastníka mohou mít formu pozůstalostní daně nebo daně dědické. Pro tyto daně se většinou používají klouzavě progresivní daňové sazby. Ke stanovování výše dědických daní se v současnosti používá příbuzenský princip. Z hlediska příjmů tvoří výnosy daní z dědictví jen nepatrnou část státních rozpočtů.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

Cílem bakalářské práce je zhodnotit vývoj inkasa daně dědické v České republice a vybraných zemích Evropské unie a navrhnout doporučení pro hospodářskou politiku České republiky včetně harmonizace majetkových daní.

Na začátku práce bude pojednáno o současných právních úpravách daně dědické v České republice, Belgii, Německu, Finsku a Nizozemí. Jako primární zdroj pro analýzu daně dědické v České republice bude využíván zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí. Údaje budou získávány také z internetových stránek Ministerstva financí České republiky. Většina zahraničních informací bude čerpána především z oficiálních stránek jednotlivých zemí, jejich ministerstev financí, statistických úřadů nebo mezinárodních statistických institucí včetně stránek Evropské unie.

V práci bude mimo jiné uveden konkrétní příklad na výpočet daně dědické ve vybraných pěti zemích, bude provedena komparace dosažených výsledků a poukázáno na rozdílnost daňových systémů. Naplnění hlavního cíle bude zhodnocení vývoje inkasa daně dědické v uvedených zemích v jednotlivých letech a vzájemné porovnání zjištěných údajů mezi sebou.

Bakalářská práce se dělí na dvě části. Začíná teoretickou a přechází do části praktické. V rozsahu celé práce bude zohledňován rok 2009 z důvodu nepřístupných novějších údajů v období vzniku práce.

Ke stanovení cíle práce budou použity základní matematické a statistické metody. V teoretické části bude využívána především metoda analýzy a deskripce. V části praktické bude používána zejména metoda komparace, syntéza a také analýza, s jejichž pomocí bude možno provést zhodnocení dosažených výsledků a návrh závěrečného doporučení pro hospodářskou politiku České republiky.

TEORETICKÁ ČÁST

3 DAŇ DĚDICKÁ V ČESKÉ REPUBLICE

V České republice je daň dědická vybírána od roku 1993. Je upravena zákonem č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Před zavedením této daně bylo dědictví podrobeno pouze notářským poplatkům. Odměna notáře, který byl soudem pověřen, aby jako soudní komisař provedl úkony v řízení o dědictví, činí dle §11 vyhl. č. 167/2009 Sb., o odměnách a náhradách notářů a správců dědictví, 400 Kč za úkony provedené v řízení o dědictví, které bylo zastaveno. Základem odměny notáře jako soudního komisaře je podle §12 vyhl. č. 167/2009 Sb. obvyklá cena zůstavitelova majetku, který se stal předmětem řízení. Odměna notáře však činí nejméně 600 Kč a částka nad 20 mil. Kč se do základu nezapočítává.

Tab. č. 1: Výše odměny notáři za vyřízení pozůstalosti

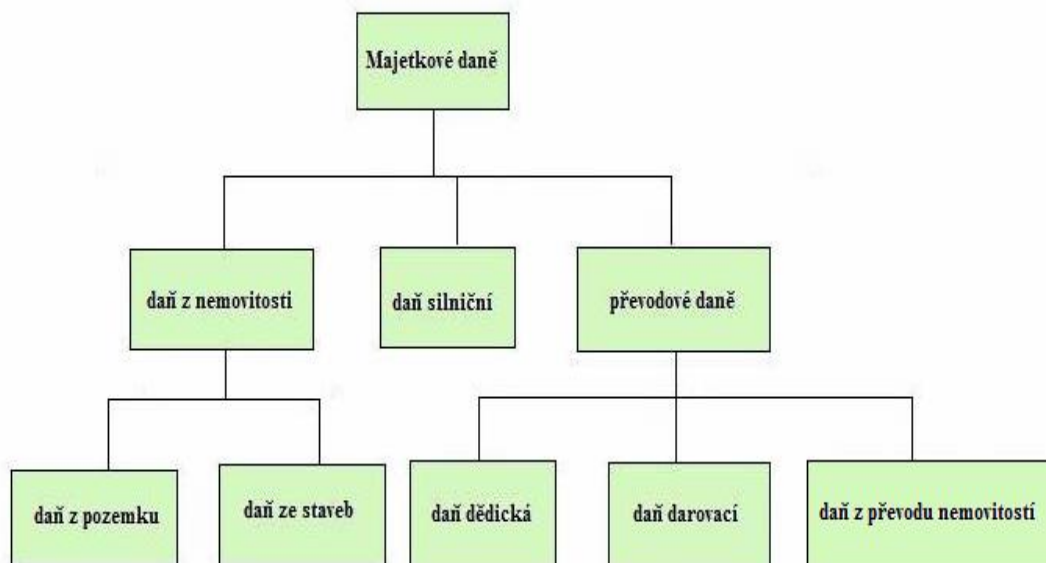
Obvyklá cena zůstavitelova majetku	Sazba (%)
z prvních 100 000 Kč základu	2,0 %
z přebývajících částky až do 500 000 Kč základu	1,2 %
z přebývajících částky až do 1 000 000 Kč základu	0,9 %
z přebývajících částky až do 3 000 000 Kč základu	0,5 %
z přebývajících částky až do 20 000 000 Kč základu	0,1 %

ZDROJ: §13 vyhl. č. 167/2009 Sb., o odměnách a náhradách notářů a správců dědictví

Odměnu stanovenou podle §11 nebo vypočtenou podle §13 může soud dle §14 přiměřeně zvýšit, nejvýše však o 100 %, pokud úkony notáře v řízení o dědictví byly mimořádně obtížné nebo časově náročné, zejména provedením více nezbytných jednání ve věci.

Dědická daň nemá časově pravidelný charakter, ale považuje se za daň pravidelnou v tom smyslu, že je placena vždy, když dojde k převodu kapitálu. Daň dědická patří do daní majetkových a spolu s daní darovací a daní z převodu nemovitostí tvoří tzv. trojdaň (VANČUROVÁ, 2008, s. 289). Výnos daně dědické plyne do státního rozpočtu.

Obr. č. 1: Rozdělení majetkových daní

ZDROJ: (VANČUROVÁ, LÁCHOVÁ, 2006, s. 274)

3.1 Poplatník daně

K nabytí dědictví dochází bezprostředně po smrti zůstavitele. Každý, kdo nabyl dědictví ze zákona nebo závěti, se stává dědicem a také plátcem daně dědické. Dědicem tedy může být jak osoba fyzická, tak i právnická nebo stát.

V případě, kdy dědictví nabývá více osob, musí uhradit daň každý podle svého podílu určeného v dědickém řízení. Daň platí i ten, kdo má právo na výplatu svého dědického podílu od ostatních spoludědiců. Stanou-li se dědicem děti nebo osoby nezpůsobilé k právním úkonům, jednají za ně jejich zákonní zástupci (FINANCE MEDIA, 2010).

Přijmutím dědictví přecházejí na dědice i všechny dluhy, které vznikly před úmrtím dané fyzické osoby, a náklady na řízení o dědictví. Dědic za zděděné dluhy odpovídá však jen do výše zděděného majetku. Ze zákona je možné dědictví i odmítnout. V tom případě pak majetek i s dluhy přechází na stát, který z něj nejprve uhradí náklady řízení (tedy poplatky za notáře, popř. další výdaje) a teprve poté dluhy (PODNIKATEL.CZ, 2010).

Za účelem výpočtu daně dědické jsou poplatníci podle §11 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, rozděleni do tří skupin podle příbuzenského vztahu k zůstaviteli:

I. skupina: příbuzní v řadě přímé (děti, rodiče, prarodiče) a manželé

II. skupina: a) příbuzní v řadě pobočné (sourozenci, synovci, neteře, strýcové a tety)
b) manželé dětí (zeťové a snachy), děti manžela (nevlastní děti), rodiče manžela (tchán, tchýně), manželé rodičů (nevlastní rodiče) a osoby, které s nabyvatelem nebo zůstavitelem žily nejméně po dobu jednoho roku před převodem nebo smrtí zůstavitele ve společné domácnosti a které z tohoto důvodu pečovaly o společnou domácnost nebo byly odkázány výživou na nabyvatele nebo zůstavitele.

III. skupina: ostatní fyzické osoby a právnické osoby

3.2 Předmět daně

Předmětem daně dědické je nabytí majetku děděním. Majetkem pro účely daně dědické dle §3 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, jsou:

1. věci nemovité, byty a nebytové prostory

Z nemovitostí, které se nacházejí na území České republiky, se vybere daň bez ohledu na státní občanství nebo bydliště zůstavitele. Z nemovitostí nacházejících se v cizině se daň nevybírání.

2. věci movité, cenné papíry, peněžní prostředky v české i cizí měně, pohledávky, majetková práva a jiné majetkové hodnoty, jestliže zůstavitel době své smrti:

a) byl občanem České republiky a měl trvalý pobyt v tuzemsku, vybírá se daň z celého jeho movitého majetku bez ohledu na to, zda se tento majetek nachází v tuzemsku nebo v cizině;

b) byl občanem České republiky a neměl trvalý pobyt v tuzemsku, vybírá se daň z jeho movitého majetku, který se nachází v tuzemsku;

c) nebyl občanem České republiky, vybírá se daň z jeho movitého majetku, který se nachází v tuzemsku.

3.3 Základ daně

Základem daně dle §4 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitostí (dále jen DDPN), ve znění pozdějších předpisů, je cena nabytého majetku určená v dědickém řízení, kterou lze ze zákona snížit o:

- prokázané dluhy zůstavitele, které na dědice přešly zůstavitelovou smrtí
- cenu majetku osvobozeného od daně dědické
- přiměřené náklady spojené s pohřbem zůstavitele
- odměnu a hotové výdaje notáře pověřeného soudem k úkonům v řízení dědictví a cenu jiných povinností uložených v řízení o dědictví
- dědickou dávku prokazatelně zaplacenou jinému státu z nabytí majetku děděním v cizině, je-li tento majetek též předmětem daně dědické v tuzemsku

Základ daně se zaokrouhluje na celé stokoruny nahoru.

Základ daně = cena majetku - cena majetku osvobozeného - poměrný odpočet

PO = (cena majetku neosvob. / hodnota majetku nabytého dědicem) × dluhy

3.4 Sazby daně

Sazba daně dědické je klouzavě progresivní. Stupeň progresu závisí na blízkosti vztahu mezi zůstavitelem a dědicem. Sazby daně se dle §14 zákona č. 357/1992 Sb., o dani DDPN, ve znění pozdějších předpisů, pohybují od 7 do 40 % v závislosti na výši zdanitelného majetku. Výsledná částka se pak ještě vynásobí koeficientem 0,5.

Tab. č. 2: Sazby daně dědické pro osoby zařazené do III. skupiny

Základ daně		Sazba
od (Kč)	do (Kč)	
0	1 000 000	7 %
1 000 000	2 000 000	70 000 Kč a 9 % ze základu přesahujícího 1 mil. Kč
2 000 000	5 000 000	160 000 Kč a 12 % ze základu přesahujícího 2 mil. Kč
5 000 000	7 000 000	520 000 Kč a 15 % ze základu přesahujícího 5 mil. Kč
7 000 000	10 000 000	820 000 Kč a 18 % ze základu přesahujícího 7 mil. Kč
10 000 000	20 000 000	1 360 000 Kč a 21 % ze základu přesahujícího 10 mil. Kč
20 000 000	30 000 000	3 460 000 Kč a 25 % ze základu přesahujícího 20 mil. Kč
30 000 000	40 000 000	5 960 000 Kč a 30 % ze základu přesahujícího 30 mil. Kč
40 000 000	50 000 000	8 960 000 Kč a 35 % ze základu přesahujícího 40 mil. Kč
50 000 000	a více	12 460 000 Kč a 40 % ze základu přesahujícího 50 mil. Kč

Daň dědická se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. Pokud daň činí méně než 100 Kč, daňové přiznání se podává, ale vyměřenou daň správce daně nepředepíše a poplatník ji neplatí. Aby příjemce neplatil daň dědickou, musí hodnota jeho dědictví činit maximálně 1 428 Kč.

3.5 Osvobození od daně

Od srpna roku 1998 jsou od daně dědické osvobozeny věci movité a nemovité, které jsou zděděny mezi osobami zařazenými v I. skupině (příbuzní v řadě přímé a manželé). S účinností od 1.1. 2008 (zákon č. 296/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů) je osvobozeno od daně dědické i nabytí majetku děděním mezi osobami zařazenými ve II. skupině.

Od daně dědické je za podmínek dále uvedených osvobozeno dle §19 zákona č. 357/1992 Sb., o dani DDPN, nabytí:

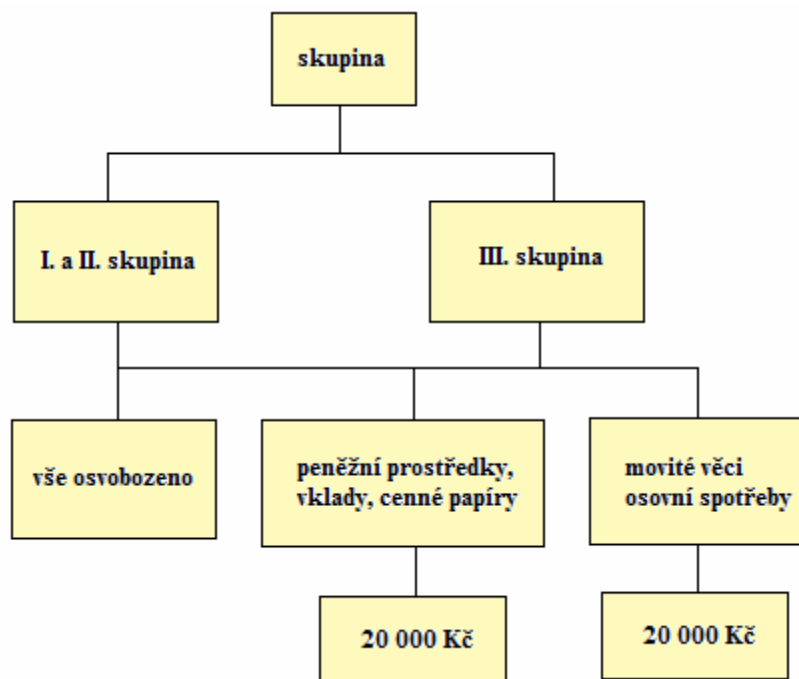
a) movitých věcí u fyzických osob, pokud tyto věci po dobu 1 roku před nabytím nebyly součástí obchodního majetku¹ zůstavitele, jakož i podílů dědiců vyplácených z tohoto majetku a podílů ze společného jmění manželů zaniklého v důsledku úmrtí jednoho z nich, pokud cena tohoto majetku nepřevyšuje u osob III. skupiny 20 000 Kč u každého jednotlivého poplatníka. Daň se vybere jen z té části ceny movitých věcí nebo podílu na těchto věcech nabývaných každým nabyvatelem, která převyšuje uvedené částky,

b) vkladů na účtech u bank (s výjimkou vkladů na účtech zřízených pro podnikatelské účely), **peněžních prostředků** v české nebo cizí měně **a cenných papírů**, jakož i podílů dědiců vyplácených z tohoto majetku a podílů osvobozených ze společného jmění manželů zaniklého v důsledku úmrtí jednoho z nich, pokud úhrnná částka všech těchto hodnot nepřevyšuje u osob III. skupiny 20 000 Kč u každého jednotlivého poplatníka. Daň se vybere jen z té části movitého majetku nebo podílu na tomto majetku nabývaného každým nabyvatelem, která převyšuje uvedené částky,

¹ Obchodním majetkem podnikatele, který je fyzickou osobou, se dle §6 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, rozumí majetek, který patří podnikateli a slouží nebo je určen k jeho podnikání. Obchodním majetkem podnikatele, který je právnickou osobou, se rozumí veškerý jeho majetek.

c) částek, které se podle zákona o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením **stávají předmětem dědictví.**

Obr. č. 2: Osvobození od daně dědické

ZDROJ: (VANČUROVÁ, 2008, s. 290)

Od daně dědické je dále osvobozeno bezúplatné nabytí majetku (§20 zákona č. 357/1992 Sb.):

- Českou republikou nebo jiným členským státem Evropské unie, Norskem a Islandem, jakož i bezúplatné poskytnutí majetku Českou republikou či nabytí majetku od jiného evropského státu,
- územními samosprávnými celky a jimi zřízenými příspěvkovými organizacemi,
- dobrovolnými svazky obcí,
- veřejnými výzkumnými institucemi,
- veřejnými vysokými školami,
- veřejnými neziskovými ústavními zdravotnickými zařízeními,
- Regionálními radami regionu soudržnosti,

- právnickou osobou se sídlem na území jiného evropského státu, je-li právní forma a předmět činnosti obdobný právní formě a předmětu činnosti právnických osob uvedených výše.

3.6 Splatnost daně a daňové přiznání

Bylo-li skončeno dědické řízení, kterým byli určeni dědicové, vzniká povinnost dědiců podat k dani dědické daňové přiznání. Daňové přiznání nemusí podávat osoby uvedené v I. a II. skupině, Česká republika nebo územní samosprávný celek. Ti jsou od daně osvobozeni.

Poplatník je povinen podat místně příslušnému správci daně² přiznání k dani dědické dle § 21 zákona č. 357/1992 Sb., o dani DDPN, do 30 dnů ode dne, v němž

a) nabylo právní moci rozhodnutí příslušného orgánu, kterým bylo skončeno dědické řízení,

b) uplynul příslušný kalendářní rok, jde-li o bezúplatné nabytí majetku právnickou nebo fyzickou osobou, které je osvobozeno, přiznání k dani dědické zahrnuje veškerý majetek nabytý nebo poskytnutý v tomto období s výjimkou majetku, u kterého se daňové přiznání nepodává.

Není-li dodržena lhůta 30 dnů, začne den po splatnosti nabíhat zákonný úrok z prodlení³ dle zákona č. 142/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Úrok z prodlení se vždy zaokrouhluje na celé Kč nahoru.

Při podání daňového přiznání k dani dědické se znalecký posudek nevyžaduje, protože je již součástí dědického spisu, které soud vedoucí řízení o dědictví zasílá místně příslušnému správci daně.

Při bezúplatném nabytí majetku určeného na veřejně prospěšné účely se daňové přiznání k dani dědické u osvobozeného majetku místo pololetně podává ročně (TUNKROVÁ A KOL., 2008, s. 83).

² Správcem dědické daně jsou místně příslušné finanční úřady podle bydliště zůstavitele.

³ Výše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o sedm procentních bodů.

4 DAŇ DĚDICKÁ V BELGII („Droits de succession“)

Belgie rozeznává dvě různé daně vztahující se k dědictví: dědickou daň a převodní poplatek v případě smrti. Obě daně mají stejnou sazbu a stejný způsob výpočtu. Dědická daň je vybírána z hodnoty majetku zůstavitele, který žil na území belgického království, převodní poplatek v případě smrti se uplatní, pokud je předmětem dědictví nemovitost nacházející se na území Belgie a přitom takové dědictví nepodléhá dědické dani. U převodního poplatku v případě smrti se však neodečítají dluhy zůstavitele a náklady související s pohřbem. Výnos daně dědické je příjmem zemských rozpočtů (RADVAN, 2007, s. 153, 160, 176).

4.1 Poplatník daně

Osobou podléhající dani dědické je dědic. K nabytí dědictví dochází bezprostředně po smrti zůstavitele.

Právní úprava dělí osoby dědiců, poplatníků daně dědické, do dvou daňových skupin:

1. přímí příbuzní, manželé a osoby žijící se zůstavitelem ve společné domácnosti
2. bratři, sestry a ostatní osoby

(EUROPEAN COMMISSION, 2009a)

4.2 Předmět daně

Dědická daň je vybírána z čisté hodnoty majetku zemřelého obyvatele, tzn. ze souhrnné hodnoty majetku patřícího zesnulému (movitý či nemovitý, umístěný v zemi nebo mimo zemi) po odečtení dluhů a nákladů na pohřeb.

Majetek, se kterým zesnulý nakládal jako s dárkem ve třech letech před jeho smrtí, je považován za část dědictví, pokud darování nepodléhalo dani darovací.

4.3 Základ daně

Základ daně je tržní hodnota pozůstalosti zanechaná obyvatelem země ke dni smrti zůstavitele. Odpočty od daňového základu se stanovují také podle regionů. Ze základu daně dědické nelze odečíst prokázané dluhy zůstavitele ve formě hypotéky a zástavního práva k nemovitosti.

4.4 Sazby daně

Sazby dědické daně jsou stanoveny v závislosti na vztahu mezi zůstavitelem a nabyvatelem a velikosti majetku. Rozdílné sazby daně se uplatní podle regionu, ve kterém byl zůstavitel rezidentem.

Tab. č. 3: Sazby daně dědické pro přímé příbuzné v bruselském regionu

Zdanitelný příjem (EUR)	Daňová sazba (%)
	Přímí příbuzní, manželé
0,01- 50 000	3
50 000- 100 000	8
100 000- 175 000	9
175 000- 250 000	18
250 000- 500 000	24
nad 500 000	30

ZDROJ: (JOËL VAN CALSTER, 2008)

Sazby daně dědické v bruselské oblasti mezi přímými příbuznými a manžely se pohybují od 3 do 30 % v závislosti na zdanitelném příjmu.

Tab. č. 4: Sazby daně dědické v bruselském regionu při dědění bytů manželem/lkou

Zdanitelný příjem (EUR)	Daňová sazba (%)
	manžel/lka
0,01- 50 000	2
50 000- 100 000	5,3
100 000- 175 000	6
175 000- 250 000	12

ZDROJ: (EUROPEAN COMMISSION, 2009a)

V tabulce jsou obsaženy sazby daně dědické při dědění domu či bytu manželem/lkou zůstavitele. Snížené sazby daně platí pouze v případě, pokud zůstavitel v bytě pobýval minimálně po dobu 5 let.

Tab. č. 5: Sazby daně dědické pro sourozence zůstavitele v bruselském regionu

Zdanitelný příjem (EUR)	Daňová sazba (%)
	bratři, sestry
0,01- 12 500	20
12 500- 25 000	25
25 000- 50 000	30
50 000- 100 000	40
100 000- 175 000	55
175 000- 250 000	60
nad 250 000	65

ZDROJ: (JOËL VAN CALSTER, 2008)

Sazba daně dědické může u sourozenců zůstavitele dosáhnout až 65 % při výši zdanitelného majetku nad 250 000 EUR.

Tab. č. 6: Sazby daně dědické ostatních příbuzných v bruselském regionu

Zdanitelný příjem (EUR)	Daňová sazba (%)
	strýci, tety, neteře, synovci
0,01- 50 000	35
50 000- 100 000	50
100 000- 175 000	60
nad 175 000	70

ZDROJ: (JOËL VAN CALSTER, 2008)

Daň dědická v oblasti Bruselu mezi strýci, tetami, neteři nebo synovci zůstavitele může činit až 70 % ze zdanitelného příjmu dědictví.

Tab. č. 7: Sazby daně dědické u ostatních osob bruselského regionu

Zdanitelný příjem (EUR)	Daňová sazba (%)
	ostatní osoby
0,01- 50 000	40
50 000- 75 000	55
75 000- 175 000	65
nad 175 000	80

ZDROJ: (JOËL VAN CALSTER, 2008)

Sazby daně dědické v bruselské oblasti se pohybují mezi 40 až 80 % v závislosti na výši zdanitelného příjmu. Tyto sazby jsou určeny osobám nepřibuzným.

Tab. č. 8: Sazby daně dědické přímých příbuzných ve valonském regionu

Zdanitelný příjem (EUR)	Daňová sazba (%)
	přímí příbuzní, manželé a osoby žijící ve společné domácnosti
0,01- 12 500	3
12 500- 25 000	4
25 000- 50 000	5
50 000- 100 000	7
100 000- 150 000	10
150 000- 200 000	14
200 000- 250 000	18
250 000- 500 000	24
nad 500 000	30

ZDROJ: (JOËL VAN CALSTER, 2008)

Sazby daně dědické ve valonském regionu mezi přímými příbuznými, manžely a osobami žijícími s pozůstalým ve společné domácnosti se pohybují od 3 do 30 % v závislosti na výši zdanitelného příjmu.

Tab. č. 9: Sazby daně dědické příbuzných i nepřibuzných osob valonského regionu

Zdanitelný příjem (EUR)	Daňová sazba (%)		
	bratři, sestry	strýci,tety, synovci, neteře	ostatní osoby
0,01- 12 500	20	25	30
12 500- 25 000	25	30	35
25 000- 75 000	35	40	60
75 000- 175 000	50	55	80
nad 175 000	65	70	90

ZDROJ: (JOËL VAN CALSTER, 2008)

Sazby daně dědické ve valonském regionu mezi ostatními příbuznými se pohybují od 20 do 70 %. Mezi osobami nepřibuznými se zůstavitelem může daň dědická dosáhnout sazby až 90 % při zdanitelném příjmu nad 175 000 EUR.

Tab. č. 10: Sazby daně dědické ve valonském regionu při dědění bytů

Zdanitelný příjem (EUR)	Daňová sazba (%)
	přímí příbuzní, manželé a osoby žijící ve společné domácnosti
0,01- 25 000	1
25 000- 50 000	2
50 000- 175 000	5
175 000- 250 000	12
250 000- 500 000	24
nad 500 000	30

ZDROJ: (JOËL VAN CALSTER, 2008)

V tabulce jsou obsaženy sazby daně dědické při dědění bytů mezi přímými příbuznými, manžely nebo osobami žijícími s pozůstalým ve společné domácnosti.

Tab. č. 11: Sazby daně dědické pro přímé příbuzné vlámského regionu

Zdanitelný příjem (EUR)	Daňová sazba (%)
	přímí příbuzní, manželé
do 50 000	3
50 000- 250 000	9
nad 250 000	27

ZDROJ: (JOËL VAN CALSTER, 2008)

Sazby daně dědické vlámského regionu mezi přímými příbuznými a manželi mohou dosáhnout 3, 9 nebo 27 % podle výše zdanitelného příjmu.

Tab. č. 12: Sazby daně dědické sourozenců zůstavitele a ostatních osob vlámského regionu

Zdanitelný příjem (EUR)	Daňová sazba (%)	
	bratři a sestry	ostatní osoby
0,01- 75 000	30	45
75 000- 125 000	55	55
nad 125 000	65	65

ZDROJ: (JOËL VAN CALSTER, 2008)

Sazby daně dědické ve vlámském regionu mezi bratry a sestrami zůstavitele jsou téměř totožné se sazbami mezi osobami nepříbuznými. Pohybují se mezi 30 až 65 % v závislosti na výši zdanitelného dědictví.

4.5 Osvobození od daně

Osvobození od daně dědické se v jednotlivých částech Belgie liší. Snížení daně dědické a převodního poplatku po smrti je povoleno každému dědici, právnímu nástupci či příjemci, který měl, při otevření dědictví, alespoň tři žijící děti do věku 21 let (EUROPEAN COMMISSION, 2009a).

Osvobození od daně v bruselském regionu

Dědická daň se neplatí, pokud hodnota podílu dědice nepřevyšuje částku 1 250 EUR. Příímí dědicové, manžel/lka a osoba žijící s pozůstalým ve společné domácnosti, mají nárok na osvobození od daně ve výši 15 000 EUR. Toto osvobození vzrůstá ve prospěch dítěte do věku 21 let o 2 500 EUR za každý celý rok. Manžel/lka si může odečíst od daně polovinu z částky 2 500 EUR, tedy 1 250 EUR (EUROPEAN COMMISSION, 2009a).

Osvobození od daně ve valonském regionu

Dědická daň se neplatí, pokud pozůstalostní jmění nepřesahuje 620 EUR.

Příímí dědicové, manžel/lka a osoba žijící s pozůstalým ve společné domácnosti, mají nárok na osvobození od daně ve výši 12 500 EUR. Toto osvobození vzrůstá ve prospěch dítěte do 21 let věku o 2 500 EUR za každý celý rok a také ve prospěch přežívajícího manželského partnera, který si může snížit daň o polovinu celkové částky, ke které jsou oprávněné děti, tedy o 1 250 EUR (EUROPEAN COMMISSION, 2009a).

Osvobození od daně ve vlámském regionu

Příímí dědicové a manžel/lka nebo osoba žijící s pozůstalým ve společné domácnosti mají nárok na osvobození od daně. Při dědictví vyšším jak 50 000 EUR, je snížená částka vypočtená ze vzorce: 500 EUR x (1 – podíl/ 50 000). Děti zůstavitele do 21 let si mohou snížit základ daně o 75 EUR za každý celý rok až do dosažení věku 21 let.

Pozůstalý manžel/lka nebo osoba žijící se zůstavitelem ve společné domácnosti si může odečíst od základu daně polovinu celkové částky, kterou si mohou odečíst děti (EUROPEAN COMMISSION, 2009a).

Bratři a sestry pozůstalého mají také nárok na snížení daně na jejich podílu nepřesahujícím 75 000 EUR. Pokud podíl nepřevyšuje 18 750 EUR, snížení částky je vypočteno ze vzorce: $2\,000 \text{ EUR} \times \text{podíl} / 20\,000$. Pokud podíl převyšuje částku 18 750 EUR a je menší než částka 75 000 EUR, snížení částky je vypočteno podle vzorce: $2\,500 \text{ EUR} \times (1 - \text{podíl} / 75\,000)$ (EUROPEAN COMMISSION, 2009a).

Všichni ostatní dědicové, kteří nepatří do přímých příbuzných, nebyli s pozůstalým sezdáni, nežili s ním ve společné domácnosti a nebyli sourozenci zesnulého, mají nárok na snížení daně za předpokladu, že součet jejich čistých podílů nepřesahuje 75 000 EUR. Toto snížení se rozdělí mezi dědice v poměru k jejich podílu na dědictví. V případě, že úhrn podílů nepřevyšuje 12 500 EUR, snížená částka se vypočítá podle vzorce: $2\,000 \text{ EUR} \times (\text{souhrn podílů}) / 12\,500$. Kde úhrn převyšuje 12 500 EUR a není-li vyšší jak 75 000 EUR, výše snížené částky je vypočtena ze vzorce: $2\,400 \text{ EUR} \times (1 - [\text{součet podílů}] / 75\,000)$ (EUROPEAN COMMISSION, 2009a).

Osvobození od daně činí 3 000 EUR a vynásobí se koeficientem od 2 do 18 v závislosti na věku dědice. Pokud je dědicem zdravotně postižená osoba patřící do II. skupiny, osvobození od daně činí 1 000 EUR a vynásobí se také koeficienty od 2 do 18.

Od daně dědické je osvobozeno také nabytí:

- vlámskou vládou za účelem financování a poskytování obytných domů či bytových komplexů
- majetek a podíly rodinných podniků či firem za splnění určitých podmínek
- nemovitý majetek (pozemky, lesy, atd.) nacházející se ve Vlámské ekologické oblasti (Vlaams Ecologisch Network)

4.6 Splatnost daně

Dědická daň se vypočte z prohlášení, které musí podat právní nástupce do 5, 6 nebo 7 měsíců po úmrtí. Lhůta pro zaplacení daně dědické je dva měsíce od data splatnosti pro podání prohlášení (EUROPEAN COMMISSION, 2009a).

5 DAŇ DĚDICKÁ V NĚMECKU („Erb-schaftsteuer“)

Dědická daň je upravena jednotně v německém daňovém právu. Spolu s daní darovací patří do daní přímých. Dědická daň je uvalena na majetek získaný děděním a jednou za 30 let i na majetek rodinné nadace. Výnos daně dědické plyne do zemských rozpočtů. Darovací daň je doplňkem daně dědické a je potřebná, aby zabránila uvalení dědické daně na budoucí majetek, který byl za života dárce darován a byl zdaněn daní darovací.

5.1 Poplatník daně

Stejně jako v Česku jsou v Německu tři skupiny plátců daně. V první skupině jsou děti a manžel/ka, ve druhé skupině jsou rodiče a sourozenci a ostatní rodinní příslušníci v přímé linii a ve třetí skupině jsou ostatní osoby.

Poplatník daně dědické je povinen uhradit daň z hodnoty dědictví přesahující:

- 500 000 EUR u manžela/lky,
- 400 000 EUR u dětí,
- 200 000 EUR u vnuků,
- 100 000 EUR u ostatních osob zařazených do I. skupiny,
- 20 000 EUR u ostatních osob v II. a III. skupině.

(WIKIPEDIA, 2010)

5.2 Předmět daně a základ daně

Dědická daň podléhá majetku zemřelého obyvatele země. Základem daně je tržní hodnota majetku dědice určená v dědickém řízení snížená o dluhy zůstavitele a náklady na pohřeb a administrativní výdaje.

5.3 Sazby daně

Sazby daně dědické jsou stanoveny v závislosti na příbuzenském vztahu mezi zůstavitelem a dědicem a na výši převáděného majetku.

Tab. č. 13: Sazby daně dědické platné od 1. 1. 2010

Hodnota majetku (EUR)	I. skupina			II. skupina	III. skupina
	manželé	(nevlastní) děti a vnoučata	rodiče a prarodiče	sourozenci a jejich děti, zet', snacha, tchán, tchýně ⁴	Ostatní osoby a registrovaná partnerství
Odečtení nezdanitelné části (EUR)	500 000	400 000	200 000	20 000	20 000
Sazba daně					
do 75 tis.	7%	7%	7%	15%	30%
do 300 tis.	11%	11%	11%	20%	30%
do 600 tis.	15%	15%	15%	25%	30%
do 6 mil.	19%	19%	19%	30%	30%
do 13 mil.	23%	23%	23%	35%	50%
do 26 mil.	27%	27%	27%	40%	50%
nad 26 mil.	30%	30%	30%	43%	50%

ZDROJ: (WIKIPEDIA, 2010)

Sazba daně dědické se v I. skupině pohybuje mezi 7 až 23 % v závislosti na výši zdanitelné hodnoty majetku. V II. daňové skupině činí sazby daně 15 až 35 % a ve III. skupině mohou sazby daně dědické dosáhnout až 50 % ze zdanitelné hodnoty majetku.

5.4 Osvobození od daně

Od daně dědické je osvobozeno:

1. vybavení domácnosti včetně ložního prádla a oděvů při nabytí osobou z I. daňové skupiny až o částku 41 000 EUR, osobou z II. skupiny o 12 000 EUR
2. movité věci (šperky, rodinné upomínkové předměty, sbírky, fotoaparáty, počítače a další luxusní předměty) nabyté osobou z I. skupiny o částku 12 000 EUR

⁴ Do II. daňové skupiny je řazen také rozvedený manžel/lka

3. nemovitosti, části majetku, umělecké předměty, umělecké či vědecké sbírky, knihovny, archívy a objekty pro účely výzkumu nebo vzdělávání
4. nemovitosti nebo části majetku sloužících pro veřejné účely
5. dědění bytového prostoru v osobním vlastnictví v Německu, zemích Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru
6. dědění pozemku nebo nemovitosti mezi manžely a dětmi pozůstalého za předpokladu, že tato nemovitost byla manželem nebo partnerem zůstavitele obývána a to minimálně po dobu 10 let a velikost obytného prostoru nepřekračuje 200 m²
7. 85 % hodnoty majetku zemědělského nebo lesnického podniku za předpokladu pokračování dědice v provozu podniku po dobu minimálně 7 let. Součet trvalých platů během 7letého období nesmí přesáhnout 50 % podkladových aktiv
8. nabytí dědictví malými podniky s majetkem do hodnoty 1 mil. EUR ve výši 150 000 EUR (WIKIPEDIA, 2010),(EUROPEAN COMMISSION, 2009b).
9. majetek zemědělského a lesnického hospodářství, patřící do místní ekonomiky:
 - samostatně obhospodařovaný na pozemcích, které jsou součástí nemovitého majetku a budou v dohledné budoucnosti použity k jiným než zemědělským nebo lesnickým účelům (např. stavebnictví, průmysl nebo dopravní účely)
 - používaný pro provozovnu v členském státě Evropské unie nebo EHP(HEGEMANN, 2009, s. 163)

Manžel/lka nebo děti pozůstalého mají nárok na zvláštní příspěvek, tzv. výživné ve výši:

- 256 000 EUR pro manžela/lku pozůstalého
- 52 000 EUR pro dítě zůstavitele do 5 let věku
- 10 300 EUR pro dítě zůstavitele ve věku od 20 do 27 let

(WIKIPEDIA, 2010)

(EUROPEAN COMMISSION, 2009b)

5.5 Splatnost daně

Daň musí být poplatníkem zaplacená do 1 měsíce po podání daňového přiznání.

6 DAŇ DĚDICKÁ VE FINSKU („Perintövero“)

Dědická daň se odvádí státu z dědictví, jehož hodnota je minimálně 20 000 EUR. Jestliže dědická daň je uložena na stejný majetek dvakrát či vícekrát během dvou let, je daň uložena jen jednou. Výnos daně dědické je příjmem státního rozpočtu.

6.1 Poplatník daně

Poplatníkem daně dědické je osoba, která nabyla majetek děděním od zůstavitele, který byl obyvatelem Finska. Dědicové jsou rozděleni do dvou daňových skupin podle příbuzenského vztahu k zůstaviteli:

I. skupina: manžel/ka, děti (i adoptované), osoby žijící se zůstavitelem ve společné domácnosti, otec, matka

II. skupina: ostatní příbuzné či nepříbuzné osoby
(MINISTRY OF FINANCE, 2009)

6.2 Předmět daně

Předmětem daně dědické je:

- jakýkoli majetek, pokud zůstavitel nebo dědic měl v době smrti bydliště ve Finsku
- nemovitost nacházející se ve Finsku, akcie nebo jiná práva podniku, kde více než 50 % z celkových aktiv tvoří finská nemovitost
- hodnota jakéhokoli daru přijatého v průběhu posledních tří let před smrtí zůstavitele, pokud dar nebyl od daně dědické osvobozen
- pojistné plnění vyplácené na základě osobního pojištění v případě smrti dokazovatele, pokud nepodléhalo dani z příjmů a činí minimálně 35 000 EUR

(EUROPEAN COMMISSION, 2009c)

Pokud dědická daň byla uložena na nemovitost nacházející se ve Finsku a zaplácena v cizí zemi, výnos daně dědické bude připisán Finsku (VERO SKATT, 2008a).

6.3 Základ daně

Základem daně je hodnota nabytého majetku příjemce ke dni smrti zůstavitele, od kterého jsou odpočítány náklady na pohřeb a další náklady spojené s děděním. Výdaje na rozdělení majetku a dluhy zajištěné nemovitým majetkem však není možné odečíst od základu daně.

Manžel/lka si může od základu daně ve stejném roce, kdy pozůstalý zemřel, odečíst částku 60 000 EUR a pokud pozůstalý měl zřízené pojištění v případě smrti, může si manžel/lka odečíst polovinu z celkové částky tohoto pojištění, maximálně však do výše 35 000 EUR. Děti mladší 18 let jsou oprávněné k odpočtu částky 40 000 EUR (EUROPEAN COMMISSION, 2009c).

Hodnota zdanitelné části majetku se zaokrouhlí dolů. V případě, že hodnota zdanitelného dědictví činí méně než 100 Kč, daň dědická se neplatí (VERO SKATT, 2008b).

6.4 Sazby daně

Sazby daně dědické jsou stanoveny na základě dvou skupin podle vztahu mezi příjemcem dědictví a zůstavitelem.

Tab. č. 14: Sazby daně dědické pro osoby zařazené v I. daňové skupině

Zdanitelný příjem (EUR)	Základní výše daně (EUR)	Sazba daně (%)
20 000 - 40 000	100	7
40 000 - 60 000	1 500	10
nad 60 000	3 500	13

ZDROJ: (EUROPEAN COMMISSION, 2009c)

Sazby daně dědické v I. daňové skupině se pohybují od 7 do 13 % v závislosti na výši zdanitelného příjmu jednotlivého dědice.

Tab. č. 15: Sazby daně dědické pro osoby zařazené v II. daňové skupině

Zdanitelný příjem (EUR)	Základní výše daně (EUR)	Sazba daně (%)
20 000 - 40 000	100	20
40 000 - 60 000	4 100	26
nad 60 000	9 300	30

ZDROJ: (EUROPEAN COMMISSION, 2009c)

Pro osoby zařazené v II. daňové skupině mohou sazby daně dědické dosáhnout až 30 % při výši zdanitelného dědictví nad 60 000 EUR.

6.5 Osvobození od daně

Od daně dědické jsou osvobozeny:

- běžné předměty pro domácnost do výše 4 000 EUR
- obce, obecní úřady, farnosti, vzdělávací instituce, neziskové organizace, stát a ostatní státní instituce
- osoby jednající na zahraniční diplomatické misi ve Finsku, úředníci konzulárních úřadů, zaměstnanci OSN, zaměstnanci Mezinárodní agentury pro atomovou energii a jejich rodinní příslušníci, kteří nejsou státními příslušníky Finska. Tyto osoby jsou povinni odvádět pouze dědickou daň z nemovitosti nacházející se na území Finska (EUROPEAN COMMISSION, 2009c).

6.6 Splatnost daně

Dědická daň je vybírána na základě listiny realitních zásob nebo na základě daňového přiznání. Daňové přiznání musí být podáno do 3 měsíců ode dne úmrtí okresnímu daňovému úřadu.

Daň není splatná, pokud má vdovec nebo vdova ze zákona nárok na zachování pozůstalosti manžela/lky v nerozděleném vlastnictví (MINISTRY OF FINANCE, 2009).

7 DAŇ DĚDICKÁ V NIZOZEMÍ („Successierecht“)

Kromě daně dědické je v Nizozemí zavedena také daň z pozůstalosti. Daň z pozůstalosti je splatná, pokud se majetek nacházející se v Nizozemí stane předmětem dědictví od osoby, jejíž poslední bydliště bylo mimo Nizozemí. Pro pozůstalostní daň neexistují žádná osvobození. Daň je vybírána za použití stejných sazeb jako daň dědická (MINISTRY OF FINANCE, 2008). Výnos daně dědické i daně z pozůstalosti je příjmem státního rozpočtu.

7.1 Poplatník daně

Poplatníkem daně dědické je příjemce dědictví určeného v dědickém řízení.

Stejně jako v Česku jsou v Nizozemí tři skupiny plátců daně dědické:

I. skupina: manžel/ka pozůstalého, děti, osoba žijící se zůstavitelem alespoň 5 let ve společné domácnosti ve věku minimálně 22 let

II. skupina: rodiče, prarodiče, sourozenci a ostatní rodinní příslušníci

III. skupina: ostatní fyzické nebo právnické osoby

(EUROPEAN COMMISSION, 2009d)

7.2 Předmět daně

Dani dědické podléhá majetek nabytý děděním. Dědická daň je vybírána z hodnoty majetku, který získali dědicové z pozůstalosti osoby, jejíž poslední bydliště bylo v Nizozemsku.

7.3 Základ daně

Základem daně je cena majetku nabytého dědicem snižená o osvobozenou část, prokázané dluhy zůstavitele a náklady na pohřeb. Majetek je oceňován skutečnou tržní cenou ke dni smrti zůstavitele.

7.4 Sazby daně

Sazby daně dědické se uplatňují v závislosti na vztahu mezi dědicem a zůstavitelem.

Tab. č. 16: Sazby daně dědické v Nizozemí

Základ daně (EUR)	Sazba daně (v %)		
	I.skupina	II.skupina	III.skupina
do 22 763	5	26	41
22 763 - 45 519	8	30	45
45 519 - 91 026	12	35	50
91 026 - 182 042	15	39	54
182 042 - 364 073	19	44	59
364 073- 910 163	23	48	63
nad 910 163	27	53	68

ZDROJ: (EUROPEAN COMMISSION, 2009d)

Sazba daně dědické se pohybuje v rozmezí od 5 do 68 % v závislosti na kategorii, kam příjemce dědictví spadá, a na výši zdanitelného příjmu dědice. U potomků v druhém a dalším stupni spadajících do I. daňové skupiny může daň dosáhnout až 60 %.

7.5 Osvobození od daně

Dědic je oprávněn si odečíst různá osvobození od základu daně.

U dětí mladších 23 let činí odpočet 4 556 EUR za každý rok do věku 23 let, minimálně však 10 323 EUR. Postižené děti si mohou odečíst od daně částku 13 658 EUR. Pro děti starší 23 let platí odpočet ve výši 10 323 EUR a pokud dědictví nedosahuje hodnoty 27 309 EUR, je od daně dědické zcela osvobozeno (EUROPEAN COMMISSION, 2009d).

Manžel/lka, partner/rka nebo osoba žijící se zůstavitelem minimálně 5 let ve společné domácnosti (po dosažení věku 22 let) si může od daně dědické odečíst částku ve výši 532 570 EUR. Osoba, která žila se zůstavitelem ve společné domácnosti méně než 5 let (po dosažení věku 22 let), má nárok na odpočet ve výši 266 288 EUR. Partner/rka žijící se zůstavitelem po dobu 2 let si může odečíst částku 106 510 EUR, po dobu 3 let výše odpočtu činí 159 769 EUR a po dobu 4 let je výše odpočtu 213 026 EUR (EUROPEAN COMMISSION, 2009d).

Rodiče pozůstalého mají nárok na odpočet ve výši 45 513 EUR. Další příbuzní v přímé linii jsou od daně dědické osvobozeni v případě, že hodnota zdanitelného dědictví nepřesahuje částku 10 323 EUR. Ostatní dědici jsou od daně dědické osvobozeni, pokud hodnota dědictví činí méně než 1 976 EUR (EUROPEAN COMMISSION, 2009d).

Od daně dědické je osvobozeno nabytí:

- státem a veřejnými subjekty
- domácím či zahraničním právnickou osobou sloužící veřejnému zájmu
- příjmů z účtu důchodového pojištění, spoření nebo anuitní investiční smlouvy na splacení hypotečního úvěru (EUROPEAN COMMISSION, 2009d)
- náboženskými, ideologickými, charitativními, kulturními nebo vědeckými subjekty (MINISTRY OF FINANCE, 2008)

7.6 Splatnost daně

Daň dědická je splatná v době úmrtí zůstavitele.

8 HARMONIZACE MAJETKOVÝCH DANÍ

Daňová harmonizace představuje proces sblížení daňových soustav států na základě společných pravidel. Harmonizační proces můžeme rozdělit do tří fází:

- výběr daně, kterou je potřeba harmonizovat
- harmonizace daňového základu
- harmonizace daňové sazby

(NERUDOVÁ, 2008, s. 15)

Úroveň daňové harmonizace lze dále rozlišit na situaci, kdy **harmonizace neexistuje**, tzn. že neexistují smlouvy o zamezení dvojího zdanění a ani administrativní spolupráce, a na situaci, kdy existuje tzv. **mírná harmonizace**, tzn. že smlouvy o zamezení dvojího zdanění i administrativní spolupráce existují (NERUDOVÁ, 2008, s. 15).

Daňovou harmonizaci lze také chápat jako proces i výsledek současně. Budeme-li ji považovat za prostředky, kterými lze dosáhnout jednotného trhu, můžeme harmonizaci dále dělit na:

- pozitivní
- negativní

(NERUDOVÁ, 2008, s. 16)

Pozitivní harmonizaci představuje proces sblížování daňových systémů evropských států prostřednictvím implementace směrnic, nařízení a jiných legislativních nástrojů. Přijetí těchto opatření je podmíněno souhlasem všech členských zemí. Výstupem pozitivní harmonizace jsou stejná pravidla daňových soustav ve všech členských státech (NERUDOVÁ, 2008, s. 17).

Negativní harmonizace je výsledkem činnosti Evropského soudního dvora. V národních daňových systémech nejsou přijímána opatření na základě směrnic či nařízení, ale na základě daňové judikatury Evropského soudního dvora. Nevytváří stejná pravidla pro všechny členské státy, proto nemůže negativní harmonizace sloužit jako prostředek k dosažení harmonizace (NERUDOVÁ, 2008, s. 17).

Vzhledem k aktuálnímu vývoji v oblasti daňové harmonizace můžeme dále definovat harmonizaci jako přímou a nepřímou. **Přímou harmonizací** se rozumí proces, který harmonizuje daňová ustanovení přímo, prostřednictvím daňových směrnic. **Nepřímá harmonizace** se snaží dosáhnout určitého daňového ustanovení prostřednictvím jiných oblastí práva (NERUDOVÁ, 2008, s. 17).

Negativní stránky daňové harmonizace (NERUDOVÁ, 2008, s. 18):

- harmonizace vede k vyšším daňovým sazbám
- způsobuje pomalejší růst ekonomiky- vyšší daňové sazby snižují produktivitu a tím odrazují zahraniční kapitál
- harmonizace nezabraňuje nadměrné expanzi ve veřejném sektoru
- zasahuje do národní suverenity členských států
- může výrazně ohrozit příjmové rozpočty zemí
- představuje ztrátu fiskální autonomie členských zemí

V Evropské unii se původně počítalo s harmonizací přímých i nepřímých daní, avšak harmonizace přímých daní prakticky neprobíhá (KUBÁTOVÁ, 2005, s. 90). V oblasti přímých daní Evropská komise již neusiluje o harmonizaci sazeb, ale pouze o sjednocení daňových základů. Cílem v této oblasti je pouze strukturální harmonizace.

Majetkové daně vycházejí z tradic jednotlivých členských zemí. Většina majetkových daní nepodléhá žádným harmonizačním opatřením v rámci Evropské unie. Tuto oblast upravují některá ustanovení smluv o zamezení dvojímu zdanění příjmů a majetku. Evropská komise ve své zprávě o koordinaci daňových systémů přímých daní z roku 2006 uvádí, že oblastí vhodnou ke koordinaci v současné etapě představují daně dědické a pozůstalostní (LÁCHOVÁ, 2007, s. 126).

Daň z nemovitostí má na úrovni jednotlivých členských zemí důležitou úlohu. Její význam spočívá ve výlučném postavení – jediné obecní daně - na úrovni místních rozpočtů. Přes malý daňový význam a malou efektivitu její daňové zprávy má daň z nemovitostí velký význam z hlediska fiskální decentralizace. Prostor pro zvýšení výnosu, významu a opodstatněnosti této daně ukazují hlavní rozdíly ve zdaňování nemovitostí v dalších zemích Evropské unie oproti České republice:

- větší daňová autonomie obcí
- daňová správa v kompetenci obcí
- daňový základ v hodnotovém vyjádření
- počítačové zpracování zjednodušených veřejných odhadů nemovitostí
- ohodnocení pro účely daně z nemovitostí většinou slouží i pro stanovení základu transferových daní
- platební výměr je vázán na nemovitost, zatímco v ČR je platební výměr stanoven na poplatníka
- nemovitosti ve vlastnictví státu nebo provincií nebývají automaticky osvobozeny
- v některých zemích EU jsou nemovitosti zdaňovány v rámci daně z příjmů
- zaplacená daň z nemovitosti v některých zemích EU může být nákladem i u příjmů ze závislé činnosti (LÁCHOVÁ, 2007, s. 126)

Budoucnost ukáže, zda daně z nemovitosti v EU i ve světě v podmínkách globalizace a rostoucí daňové konkurence neposílí nemobilní charakter základu daně a s ním spojené opatření proti daňovým únikům a jistotu daňových výměrů. Argumentem pro posílení významu daně z nemovitostí mohou být také ekologické aspekty, které v dlouhodobějším horizontu mohou vést k využívání této daně jako zdroje pro šetrnější využití půdy, její ochrany a ochrany životního prostředí (LÁCHOVÁ, 2007, s. 127).

V některých zemích EU daň z převodu nemovitostí existuje nezávisle na dani dědické a darovací nebo převody nemovitostí podléhají formě poplatků. Argumentem pro existenci transferových daní v současnosti bývá, že mohou zdaňovat některé z příjmů, které by jinak podlehlí zdanění daní z příjmů (LÁCHOVÁ, 2007, s. 127).

Ve většině zemí Evropské unie se uplatňuje zdaňování úplatných převodů nemovitostí ať už formou daně z nemovitostí nebo daně z registrace převodu nemovitostí nebo tzv. kolkovného. Značný rozdíl v ČR oproti EU představuje vymezení osoby poplatníka daně z převodu nemovitostí. V zemích EU jsou poplatníky daně většinou osoby, které se převodu zúčastnily, tedy převodce a nabyvatel. Přitom většinou nemá vliv kritérium státní příslušnosti nebo rezidentury dotčených osob (LÁCHOVÁ, 2007, s. 127).

PRAKTICKÁ ČÁST

9 PŘEDPOKLADY MODELU KOMPARACE

V následujících kapitolách je uveden výpočet daně dědické v České republice, Belgii, Německu, Finsku a také v Nizozemí podle konkrétního příkladu.

Zůstavitel zanechal podle závěti dědictví manželce (48 let), se kterou žil 18 let ve společné domácnosti. Mezi své tři děti (21, 19 a 17 let) rozděluje peníze na bankovním účtu s tím, že každý má jednu třetinu uvedené částky. Zbytek svého majetku rozdělil sestře (42 let), neteři (14 let) a svému dlouholetému kamarádovi.

Tab. č. 17: Rozdělení dědictví zůstavitele

Druh majetku	Cena majetku	Dědic
automobil	1 000 000 Kč (40 000 EUR) ⁵	manželka
tříkolka	200 000 Kč (8 000 EUR)	neteř
peníze na účtu	3 750 000 Kč (150 000 EUR)	děti
rodinný dům	7 750 000 Kč (310 000 EUR)	manželka
hotovost	250 000 Kč (10 000 EUR)	sestra
motorka	375 000 Kč (15 000 EUR)	kamarád

ZDROJ: práce autora

Tab. č. 18: Rozdělení dluhů zůstavitele

Dluh	Výše dluhu	Dědic
náklady na pohřeb	62 500 Kč (2 500 EUR)	sestra
výdaje notáři	15 000 Kč (600 EUR)	děti
půjčka	125 000 Kč (5 000 EUR)	manželka
jiný dluh	6 000 Kč (240 EUR)	kamarád

ZDROJ: práce autora

⁵ Pro přepočtení byl použit současný kurz 1 EUR = 25 Kč

9.1 Výpočet daně dědické v České republice

Výpočet daňové povinnosti manželky zůstavitele:

Manželka patří do I. skupiny. Osoby v této skupině jsou zcela osvobozené od placení daně dědické a nemusí podávat daňové přiznání.

Výše daně manželky = 0 Kč

Výpočet daňové povinnosti dětí zůstavitele:

Jelikož děti patří také do I. daňové skupiny, jsou zcela osvobozeny od placení daně.

Výše daně dětí = 0 Kč

Výpočet daňové povinnosti sestry zůstavitele:

Sestra je zařazena do II. skupiny. Osoby v II. skupině jsou od placení daně také osvobozeny.

Výše daně sestry = 0 Kč

Výpočet daňové povinnosti neteře zůstavitele:

Neteř patří do II. daňové skupiny, tzn. že je od placení daně dědické také osvobozena.

Výše daně neteře = 0 Kč

Výpočet daňové povinnosti kamaráda zůstavitele:

Kamarád nepatří mezi příbuzné osoby zůstavitele, je tedy zařazen do III. daňové skupiny a může si ze základu daně odečíst dluh zůstavitele ve výši 6 000 Kč, který na něj přešel děděním. Pokud na dědice přejde dluh zůstavitele nebo hradí-li náklady spojené s dědictvím, musí se vypočítat poměrný odpočet.

Výše zděděného majetku: 375 000 Kč

Výše osvobozeného majetku: 20 000 Kč

Výše neosvobozeného majetku: 355 000 Kč

$PO = (\text{cena majetku neosvob.} / \text{hodnota majetku nabytého dědicem}) * \text{dluhy}$

$PO = (355\ 000 / 375\ 000) * 6\ 000$

$PO = 5\ 680\ \text{Kč}$

Základ daně = cena majetku - cena majetku osvobozeného - poměrný odpočet

$$ZD = 375\,000 - 20\,000 - 5\,680$$

$$ZD = 349\,320 \text{ Kč}$$

$$SD = 7 \%$$

$$\text{Daň} = (349\,320 * 0,07) * 0,5$$

$$\text{Daň} = 12\,226,2 \text{ Kč} = \mathbf{12\,227 \text{ Kč}}$$

Daňová povinnost kamaráda zůstavitele činí 12 227 Kč a je splatná do 30 dnů od doručení platebního výměru.

9.2 Výpočet daně dědické v Belgii

Zůstavitel měl v době své smrti bydliště v bruselském regionu.

Výpočet daňové povinnosti manželky zůstavitele:

Manželka po svém pozůstalém manželovi zdělila rodinný dům a automobil.

Výše zděděného majetku: 350 000 EUR

Majetek snížený o dluh zůstavitele: 350 000 EUR - 2 500 EUR = 347 500 EUR

Výpočet osvobození:

Výše osvobození: 15 000 EUR + 2 500 EUR * 1/2 = 16 250 EUR

0,01 EUR – 50 000 EUR: 16 250 EUR * 3 % = 487,5 EUR

CELKEM: 487,5 EUR

Výpočet daně:

Daň v rozpětí

0,01 EUR – 50 000 EUR: 50 000 EUR * 3 % = 1 500 EUR

50 000 EUR - 100 000 EUR: 50 000 EUR * 8 % = 4 000 EUR

100 000 EUR - 175 000 EUR: 75 000 EUR * 9 % = 6 750 EUR

175 000 EUR - 250 000 EUR: 75 000 EUR * 18 % = 13 500 EUR

250 000 EUR - 500 000 EUR: 97 500 EUR * 24 % = 23 400 EUR

CELKEM: 49 150 EUR

Výpočet celkové daňové povinnosti:

49 150 EUR – 487,5 EUR = 48 662,5 EUR

Daň = 48 662,5 EUR

Daňová povinnost manželky zůstavitele činí 48 662,5 EUR. Daň je splatná do 2 měsíců od data splatnosti po podání prohlášení k dani.

Výpočet daňové povinnosti dětí zůstavitele:

Výše zděděného majetku činí 150 000 EUR. Tuto částku si mají mezi sebe rozdělit v poměru 1:3 děti pozůstalého.

Podíl jednoho dítěte: 150 000 EUR / 3 = 50 000 EUR

Dluh zůstavitele: 600 EUR / 3 = 200 EUR

Majetek jednoho dítěte po snížení dluhu: 49 800 EUR

1. dítě (21 let)

Výpočet osvobození:

Výše osvobození: 15 000 EUR

0,01 EUR – 50 000 EUR: 15 000 EUR * 3 % = 450 EUR

CELKEM: 450 EUR

Výpočet daně:

Daň v rozpětí

0,01 EUR - 50 000 EUR: 49 800 EUR * 3 % = 1 494 EUR

CELKEM: 1 494 EUR

Výpočet celkové daňové povinnosti:

1 494 EUR - 450 EUR = 1 044 EUR

Daň = 1 044 EUR

Daňová povinnost 1. dítěte zůstavitele činí 1 044 EUR.

2. dítě (19 let)

Výpočet osvobození:

Výše osvobození: 15 000 EUR + 2 500 EUR = 17 500 EUR

0,01 EUR – 50 000 EUR: 17 500 EUR * 3 % = 525 EUR

CELKEM: 525 EUR

Výpočet daně:

Daň v rozpětí 0,01 EUR - 50 000 EUR: 49 800 EUR * 3 % = 1 494 EUR

CELKEM: 1 494 EUR

Výpočet celkové daňové povinnosti:

1 494 EUR - 525 EUR = 969 EUR

Daň = 969 EUR

Výše daně 2. dítěte zůstavitele dosáhla 969 EUR.

3. dítě (17 let)

Výpočet osvobození:

Výše osvobození: 15 000 EUR + 2 500 EUR * 3 = 22 500 EUR

0,01 EUR – 50 000 EUR: 22 500 EUR * 3 % = 675 EUR

CELKEM: 675 EUR

Výpočet daně:

0,01 EUR - 50 000 EUR: 49 800 EUR * 3 % = 1 494 EUR

CELKEM: 1 494 EUR

Výpočet celkové daňové povinnosti:

1 494 EUR - 675 EUR = 819 EUR

Daň = 819 EUR

3. dítě zůstavitele musí na dani zaplatit 819 EUR.

Výpočet daňové povinnosti sestry zůstavitele:

Sestra zesnulého zdělila hotovost ve výši 10 000 EUR.

Výše zděděného majetku: 10 000 EUR

Majetek snížený o dluh zůstavitele: 10 000 EUR - 2 500 EUR = 7 500 EUR

Výše osvobození: 0 EUR

Výpočet daně:

Daň v rozpětí 0,01 EUR - 12 500 EUR: $7\,500 \text{ EUR} * 20 \% = 1\,500 \text{ EUR}$

CELKEM: 1 500 EUR

Daňová povinnost sestry zůstavitele činí 1 500 EUR.

Výpočet daňové povinnosti neteře zůstavitele:

Neteř zdělila tříkolku v hodnotě 8 000 EUR. V dědickém řízení jí nebyl určen k uhrazení žádný dluh zůstavitele.

Hodnota zděděného majetku: 8 000 EUR

Výše osvobozeného majetku: 0 EUR

Výpočet daně:

Daň v rozpětí 0,01 EUR – 50 000 EUR: $8\,000 \text{ EUR} * 35 \% = 2\,800 \text{ EUR}$

CELKEM: 2 800 EUR

Daňová povinnost neteře zůstavitele činí 2 800 EUR.

Výpočet daňové povinnosti kamaráda zůstavitele:

Kamarád zůstavitele zdělil motorku v hodnotě 15 000 EUR.

Hodnota zděděného majetku: 15 000 EUR

Majetek snížený o dluh zůstavitele: 15 000 EUR - 240 EUR = 14 760 EUR

Výše osvobozeného majetku: 0 EUR

Výpočet daně:

Daň v rozpětí 0,01 EUR – 50 000 EUR: $14\,760 \text{ EUR} * 40 \% = 5\,904 \text{ EUR}$

CELKEM: 5 904 EUR

Daňová povinnost kamaráda zůstavitele činí 5 904 EUR.

9.3 Výpočet daně dědické v Německu

Výpočet daňové povinnosti manželky zůstavitele:

Manželka zdělila po svém zesnulém manželovi rodinný dům a automobil. Celková výše jejího zděděného majetku je 350 000 EUR. Jako manželka pozůstalého patří do I. skupiny a může si od základu daně odečíst 500 000 EUR.

Hodnota zděděného majetku: 500 000 EUR

Majetek snížený o dluh zůstavitele: $350\,000 \text{ EUR} - 5\,000 \text{ EUR} = 345\,000 \text{ EUR}$

Výše osvobození: $500\,000 \text{ EUR} + 256\,000 \text{ EUR} = 756\,000 \text{ EUR}$

Celková hodnota zděděného majetku nepřesahuje částku 756 000 EUR, manželka pozůstalého je tedy od placení daně zcela osvobozena.

Výpočet daňové povinnosti dětí zůstavitele:

Děti zůstavitele zdělili peníze na účtu v hodnotě 150 000 EUR. Na každé dítě se vztahuje osvobození ve výši 400 000 EUR. Dítě mezi 20 a 27 lety si může přičíst k osvobození také částku 10 300 EUR.

Čistá hodnota zděděného majetku: $150\,000 \text{ EUR} - 600 \text{ EUR} = 149\,400 \text{ EUR}$

Podíl jednoho dítěte: $149\,400 \text{ EUR} / 3 = 49\,800 \text{ EUR}$

1. dítě (21 let)

Výše zdanitelného majetku: 49 800 EUR

Výše osvobození: $400\,000 \text{ EUR} + 10\,300 \text{ EUR} = 410\,300 \text{ EUR}$

Protože osvobozená částka přesahuje výši dědictví, je 1. dítě od daně dědické zcela osvobozeno.

2. dítě (19 let) a 3. dítě (17 let)

Výše zdanitelného majetku: 49 800 EUR

Výše osvobození: 400 000 EUR

Hodnota osvobozeného majetku je vyšší než dědický podíl, tzn. že děti nebudou platit dědickou daň.

Výpočet daňové povinnosti sestry zůstavitele:

Sestra zůstavitele zdělila peníze v hotovosti ve výši 10 000 EUR. Patří mezi osoby ve II. skupině a výše osvobození je v této skupině stanovena na 20 000 EUR.

Majetek snížený o dluh zůstavitele: $10\,000\text{ EUR} - 500\text{ EUR} = 9\,500\text{ EUR}$

Výše osvobozeného majetku: 20 000 EUR

Jelikož hodnota zděděného majetku nepřesahuje osvobozenou částku, je daňová povinnost sestry zůstavitele nulová.

Výpočet daňové povinnosti neteře zůstavitele:

Neteř zdělila po svém strýci tříkolku v hodnotě 8 000 EUR.

Čistá hodnota zdanitelného majetku: 8 000 EUR

Výše osvobozeného majetku: 20 000 EUR

Výše zdanitelného majetku nepřesahuje osvobozenou částku, proto je daňová povinnost neteře nulová.

Výpočet daňové povinnosti kamaráda zůstavitele:

Blízký přítel zůstavitele zdělil motorku v hodnotě 15 000 EUR.

Čistá hodnota zdanitelného majetku: $15\,000\text{ EUR} - 240\text{ EUR} = 14\,760\text{ EUR}$.

Výše osvobozeného majetku: 20 000 EUR

Hodnota osvobozeného majetku kamaráda zůstavitele je vyšší než hodnota zdanitelného majetku, proto je kamarád od placení daně dědické osvobozen.

9.4 Výpočet daně dědické ve Finsku

Výpočet daňové povinnosti manželky zůstavitele:

Manželka zůstavitele zdělila rodinný dům a automobil. Celková výše jejího zděděného majetku činí 350 000 EUR.

Čistá hodnota zděděného majetku: 350 000 EUR - 5 000 EUR = 345 000 EUR

Výše osvobozeného majetku: 60 000 EUR

ZD = 345 000 EUR – 60 000 EUR = 285 000 EUR

SD: nad 60 000 EUR 13 %

Daň = 285 000 EUR * 0,13 = 37 050 EUR

Daň = 37 050 EUR

Daňová povinnost manželky zůstavitele činí 37 050 EUR.

Výpočet daňové povinnosti dětí zůstavitele:

Děti zůstavitele zdělili peníze na bankovním účtu ve výši 150 000 EUR. Děti jsou zařazeny do I. daňové skupiny.

Čistá hodnota zdanitelného majetku: 150 000 EUR - 600 EUR = 149 400 EUR

Podíl jednoho dítěte: 149 400 EUR / 3 = 49 800 EUR

1. dítě (21 let) a 2. dítě (19 let)

Výše zdanitelného majetku: 49 800 EUR

Výše osvobozeného majetku: 0 EUR

ZD = 49 800 EUR

SD: 40 000 – 60 000 EUR 10 %

Daň = 49 800 EUR * 0,10 = 4 980 EUR

Daň = 4 980 EUR

Jelikož 1. a 2. dítě mají více než 18 let, nemohou si uplatnit žádné osvobození. Jejich daňová povinnost činí 4 980 EUR.

3. dítě (17 let)

Výše zdanitelného majetku: 49 800 EUR

Výše osvobozeného majetku: 40 000 EUR

ZD = 49 800 EUR - 40 000 EUR = 9 800 EUR

SD: 20 000 – 40 000 EUR 7 %

Daň = 9 800 EUR * 0,07 = 686 EUR

Daň = 686 EUR

Daňová povinnost 3. dítěte zůstavitele činí 686 EUR.

Výpočet daňové povinnosti sestry zůstavitele:

Sestra pozůstalého patří do II. daňové skupiny. Zdělila hotovost ve výši 10 000 EUR.

Čistá hodnota zdanitelného majetku: 10 000 EUR – 2 500 EUR = 7 500 EUR

Výše osvobozeného majetku: 0 EUR

Protože čistá hodnota zdanitelného majetku sestry zůstavitele nedosahuje 20 000 EUR, je od daně dědické zcela osvobozena. Dědictví do hodnoty 20 000 EUR nepodléhá dani dědické.

Výpočet daňové povinnosti neteře zůstavitele:

Neteř zdělila tříkolku ve výši 8 000 EUR. Neteř je zařazena do II. skupiny.

Čistá hodnota zdanitelného majetku: 8 000 EUR

Výše osvobozeného majetku: 0 EUR

Jelikož čistá hodnota zdanitelného majetku neteře zůstavitele činí 8 000 EUR, nebude placena žádná daň. Dědictví do hodnoty 20 000 EUR nepodléhá dani dědické.

Výpočet daňové povinnosti kamaráda zůstavitele:

Kamarádovi byla odkázána motorka v hodnotě 15 000 EUR. Kamarád patří do II. daňové skupiny.

Čistá hodnota zdanitelného majetku: $15\,000\text{ EUR} - 240\text{ EUR} = 14\,760\text{ EUR}$

Výše osvobozeného majetku: 0 EUR

Kamarád zůstavitele stejně jako sestra a neteř nebude platit žádnou daň. Hodnota zdanitelného dědictví do 20 000 EUR nepodléhá dani dědické.

9.5 Výpočet daně dědické v Nizozemí

Výpočet daňové povinnosti manželky zůstavitele:

Manželka zůstavitele zdělila majetek v hodnotě 350 000 EUR.

Čistá hodnota zdanitelného majetku: $350\,000\text{ EUR} - 5\,000\text{ EUR} = 345\,000\text{ EUR}$

Výše osvobozeného majetku: 532 570 EUR

Jelikož hodnota zdanitelného majetku je nižší než výše osvobozené částky, daňová povinnost manželky je nulová.

Výpočet daňové povinnosti dětí zůstavitele:

Děti zdělili peníze na bankovním účtu ve výši 150 000 EUR. Podle závěti připadne na každého jedna třetina. Jelikož žádné z dětí ještě nedosáhlo věku 23 let, mohou si za každý rok do věku 23 let odečíst od základu daně 4 556 EUR, minimálně však 10 323 EUR.

Čistá hodnota zdanitelného majetku: $150\,000\text{ EUR} - 600\text{ EUR} = 149\,400\text{ EUR}$

Podíl jednoho dítěte: $149\,400\text{ EUR} / 3 = 49\,800\text{ EUR}$

1. dítě (21 let)

Výše zdanitelného majetku: 49 800 EUR

Výše osvobozeného majetku: 10 323 EUR

$ZD = 49\,800 \text{ EUR} - 10\,323 \text{ EUR} = 39\,477 \text{ EUR}$

SD: 22 052 EUR - 44 096 EUR: 8%

Daň = $39\,477 \text{ EUR} * 0,08 = 3\,159 \text{ EUR}$

Daň = 3 159 EUR

Daňová povinnost 1. dítěte činí 3 159 EUR.

2. dítě (19 let)

Výše zdanitelného majetku: 49 800 EUR

Výše osvobozeného majetku: $10\,323 \text{ EUR} + 4\,556 = 14\,879 \text{ EUR}$

$ZD = 49\,800 \text{ EUR} - 14\,879 \text{ EUR} = 34\,921 \text{ EUR}$

SD: 22 052 EUR - 44 096 EUR: 8%

Daň = $34\,921 \text{ EUR} * 0,08 = 2\,794 \text{ EUR}$

Daň = 2 794 EUR

Daňová povinnost 2. dítěte činí 2 794 EUR.

3. dítě (17 let)

Výše zdanitelného majetku: 49 800 EUR

Výše osvobozeného majetku: $10\,323 \text{ EUR} + 4\,556 * 3 = 23\,991 \text{ EUR}$

$ZD = 49\,800 \text{ EUR} - 23\,991 \text{ EUR} = 24\,909 \text{ EUR}$

SD: 22 052 EUR - 44 096 EUR: 8%

Daň = $24\,909 \text{ EUR} * 0,08 = 1\,993 \text{ EUR}$

Daň = 1 993 EUR

Daňová povinnost 3. dítěte činí 1 993 EUR.

Výpočet daňové povinnosti sestry zůstavitele:

Sestra pozůstalého patří do II. daňové skupiny. Zdědila hotovost ve výši 10 000 EUR.

Čistá hodnota zdanitelného majetku: $10\,000\text{ EUR} - 2\,500\text{ EUR} = 7\,500\text{ EUR}$

Výše osvobozeného majetku: 10 323 EUR

Výše osvobozené částky je vyšší než hodnota zdanitelného dědictví, tzn. že sestra zůstavitele nebude platit dědickou daň.

Výpočet daňové povinnosti neteře zůstavitele:

Neteř patří do II. daňové skupiny. Po svém strýci zdědila tříkolku v hodnotě 8 000 EUR.

Čistá hodnota zdanitelného majetku: 8 000 EUR

Výše osvobozeného majetku: 10 323 EUR

Neteř zůstavitele nemusí platit daň dědickou, protože hodnota zdanitelného majetku je nižší než hodnota majetku osvobozeného.

Výpočet daňové povinnosti kamaráda zůstavitele:

Kamarád je řazen do III. daňové skupiny. Ze závěti mu byla odkázána motorka v hodnotě 15 000 EUR.

Čistá hodnota zdanitelného majetku: $15\,000\text{ EUR} - 240\text{ EUR} = 14\,760\text{ EUR}$

Výše osvobozeného majetku: 1 976 EUR

$ZD = 14\,760\text{ EUR} - 1\,976\text{ EUR} = 12\,784\text{ EUR}$

SD: do 22 763 EUR: 41 %

Daň = $12\,784\text{ EUR} * 0,41 = 5\,242\text{ EUR}$

Daň = 5 242 EUR

Daňová povinnost kamaráda zůstavitele činí 5 242 EUR.

9.6 Zhodnocení výpočtů daně dědické

Nejsložitější výpočet daně dědické z uvedených 5 zemí má Belgie. Důvodem je výše osvobozené částky, která se dále vypočítává podle příslušných sazeb, ze kterých je počítána i daň. V ostatních státech je hodnota osvobozené části pevně daná. Belgie je také jediný stát z uvedených zemí, kde se výpočet daně dědické liší v jednotlivých regionech (bruselský, vlámský a valonský). Rozdílnost výpočtu daně ve vybraných zemích spočívá také v počtu skupin, do kterých jsou poplatníci na základě příbuzenského vztahu rozděleni.

Jedním z nejjednodušších systémů výpočtu daně dědické v Evropě má Česká republika. Naší úpravě se nejvíce podobá Německo a Nizozemí, kteří také rozdělují poplatníky daně dědické do 3 daňových skupin.

Tab. č. 19: Osvobození od daně dědické ve vybraných zemích

Stát	Výše osvobození od daně dědické (EUR)				
	manžel/ka	syn/dcera	sestra/bratr	neteř/synovec	kamarád
ČR	zcela	zcela	zcela	zcela	800
Belgie ⁶	16 250	15 000*	0	0	0
Německo	756 000	400 000	20 000	20 000	20 000
Finsko	60 000	40 000	20 000	20 000	20 000
Nizozemí	532 570	10 323 ^o	10 323	10 323	1 976

ZDROJ: práce autora

Výše osvobozené částky se v uvedených zemích liší. Nejlépe má hodnotu osvobozeného majetku rozděleno Nizozemsko. Neopomíjí osoby nepřibuzné se zůstavitelem a výši osvobozené částky rozděluje přiměřeně podle toho, do které skupiny je příjemce dědictví zařazen. To nezohledňuje např. Německo. Výše osvobozené částky je v tomto státě stejná pro II. a III. skupinu. Naopak Belgie umožňuje odečíst si od základu daně osvobození dědici pouze v I. skupině. Osoby patřící do II. skupiny nemají nárok na žádný odpočet. Belgie a také Finsko mají oproti ostatním zemím

⁶ Pouze bruselský region

* Syn či dcera do 21 let věku si mohou za každý rok do věku 21 let odečíst ještě 2 500 EUR

† Syn nebo dcera ve věku 20 až 27 let si může odečíst od základu daně částku 10 300 EUR

‡ Tuto částku si mohou odečíst pouze děti do 18 let

^o Děti do 23 let si mohou odečíst částku 4 556 EUR za každý rok do svých 23 let

nastavenou nízkou hodnotu osvobozeného majetku u osob patřících do I. daňové skupiny.

Tab. č. 20: Výše daně dědické u jednotlivých dědiců ve vybraných zemích

Stát	Výše daně dědické (EUR)				
	manžel/ka	děti celkem	sestra/bratr	neteř/synovec	kamarád
ČR	0	0	0	0	489,08
Belgie	48 662,50	2 832	2 000	2 800	5 904
Německo	0	0	0	0	0
Finsko	37 050	10 646	0	0	0
Nizozemí	0	7 946	0	0	5 242

ZDROJ: práce autora

Jelikož jsou osoby v I. a II. skupině v České republice zcela osvobozeny od daně dědické, jejich daňová povinnost je nulová. Německo má stanovené vysoké hodnoty osvobozeného majetku ve všech třech daňových skupinách, proto dědicové neplatí žádnou dědickou daň. Belgie je jediná země ze všech pěti států, kde mají povinnost zaplatit dědickou daň všichni dědicové. To je dáno nízkým osvobozením od daně u osob zařazených v I. daňové skupině a nulovým osvobozením ostatních dědiců patřících do II. skupiny.

9.7 Celkové daňové zatížení dědění v České republice pro III. daňovou skupinu

Zůstavitel, který neměl žádného příbuzného, rozdělil svůj majetek podle závěti mezi svého kamaráda, jeho ženu, souseda a paní Ptáčkovou, kterou měl rád jako svoji mámu. Pozůstalý bydlel v obecním bytě, za který platil nájem.

Tab. č. 21: Rozdělení majetku zůstavitele mezi dědice

Druh majetku	Cena majetku	Dědic
automobil	750 000 Kč	kamarád
sklep	160 000 Kč	soused
chata	400 000 Kč	manželka kamaráda
zahrada	50 000 Kč	p. Ptáčková

ZDROJ: práce autora

Tab. č. 22: Rozdělení dluhů zůstavitele mezi dědice

Dluh	Výše dluhu	Dědic
náklady na pohřeb	54 000 Kč	kamarád
výdaje notáři	17 000 Kč	soused
půjčka	35 000 Kč	p. Ptáčková

ZDROJ: práce autora

Výpočet daňové povinnosti kamaráda zůstavitele:

Kamarád zdědil automobil v hodnotě 750 000 Kč. Podle závěti má uhradit dluh ve výši 54 000 Kč.

Hodnota zděděného majetku: 750 000 Kč

Výše osvobozeného majetku: 20 000 Kč

Výše neosvobozeného majetku: 730 000 Kč

$PO = (\text{cena majetku neosvob.} / \text{hodnota majetku nabytého dědicem}) * \text{dluhy}$

$PO = (730\,000 / 750\,000) * 54\,000 = 52\,560 \text{ Kč}$

$ZD = \text{cena majetku} - \text{cena majetku osvobozeného} - \text{poměrný odpočet}$

$ZD = 750\,000 - 20\,000 - 52\,560 = 677\,440 \text{ Kč}$

SD: 7 %

$\text{Daň} = 677\,440 * 0,07 = 47\,420,8 \text{ Kč} = 47\,421 \text{ Kč}$

Daň = 47 421 Kč

Výpočet daňové povinnosti manželky kamaráda:

Manželka kamaráda zdědila chatu v hodnotě 400 000 Kč. Protože manželka kamaráda nezdědila žádné dluhy, nebude se počítat poměrný odpočet.

Hodnota zděděného majetku: 400 000 Kč

Výše osvobozeného majetku: 20 000 Kč

$ZD = 400\,000 \text{ Kč} - 20\,000 \text{ Kč} = 380\,000 \text{ Kč}$

SD: 7 %

Daň = 380 000 * 0,07 = 26 600 Kč

Daň = 26 600 Kč

Výpočet daňové povinnosti souseda zůstavitele:

Hodnota zděděného majetku: 160 000 Kč

Výše osvobozeného majetku: 20 000 Kč

Výše neosvobozeného majetku: 140 000 Kč

PO = (cena majetku neosvob. / hodnota majetku nabytého dědicem) * dluhy

PO = (140 000 / 160 000) * 17 000 = 14 875 Kč

ZD = cena majetku - cena majetku osvobozeného - poměrný odpočet

ZD = 160 000 - 20 000 - 14 875 = 125 125 Kč

SD: 7 %

Daň = 125 125 Kč * 0,07 = 8 758,75 Kč

Daň = 8 759 Kč

Výpočet daňové povinnosti paní Ptáčkové:

Hodnota zděděného majetku: 50 000 Kč

Výše osvobozeného majetku: 20 000 Kč

Výše neosvobozeného majetku: 30 000 Kč

PO = (cena majetku neosvob. / hodnota majetku nabytého dědicem) * dluhy

PO = (30 000 / 50 000) * 35 000 = 21 000 Kč

ZD = cena majetku - cena majetku osvobozeného - poměrný odpočet

ZD = 50 000 - 20 000 - 21 000 = 9 000 Kč

SD: 7 %

Daň = 9 000 * 0,07 = 630 Kč

Daň = 630 Kč

Tab. č. 23: Výše daně jednotlivých dědiců

Dědic	Hodnota zděděného majetku	Výše daně	Daňové zatížení
kamarád	750 000 Kč	47 421 Kč	6,32%
soused	160 000 Kč	8 759 Kč	5,47%
manželka kamaráda	400 000 Kč	26 600 Kč	6,65%
p. Ptáčková	50 000 Kč	630 Kč	1,26%

ZDROJ: práce autora

Daňové zatížení závisí na hodnotě zděděného majetku a výši dluhu jednotlivého dědice, který si může nabyvatel odečíst od základu daně. V uvedeném příkladě činí průměrné daňové zatížení 4,93 %.

10 INKASO DANĚ DĚDICKÉ VE VYBRANÝCH ZEMÍCH EVROPSKÉ UNIE

V následujících kapitolách je pojednáno a inkasu daně dědické v České republice, Belgii, Německu, Finsku a Nizozemí.

10.1 Inkaso daně dědické v České republice

Následující tabulka zahrnuje vývoj inkasa daně dědické v České republice od roku 1995.

Tab. č. 24: Vývoj inkasa daně dědické (v mil. Kč)

Rok	Daňové inkaso	Předepsáno	Výtěžnost (%)
1995	91	92	98,9
1996	97	99	97,9
1997	116	116	100
1998	146	147	99,3
1999	148	151	98
2000	122	124	98,4
2001	112	113	99,1
2002	86	86	100
2003	100	98	102
2004	100	100	100
2005	103	103	100
2006	124	123	100,8
2007	109	108	100,9
2008	115	119	96,6

ZDROJ: práce autora⁸

Výtěžnost inkasa daně dědické v roce 1995 a 1996 se pohybovala pod 100 %, tzn. že hodnota daňového inkasa nedosáhla výše předepsané daně. V porovnání s rokem 1997 klesla v roce 1998 výtěžnost o 0,7 %, ale došlo ke zvýšení inkasa o 30 mil. Kč. Inkaso daně dědické za rok 1999 vykazovalo vzestup proti předchozímu roku.

V roce 2000 se jednalo převážně o dědictví mezi nejbližšími příbuznými (cca 80 %), proto došlo ve srovnání s rokem 1999 k poklesu příjmů z této daně o 26 mil. Kč.

⁸ na základě údajů České daňové správy

Hlavním důvodem snížení příjmů u daně dědické je dopad novely zákona č. 169/1998 Sb., kterou došlo k úplnému osvobození příbuzných v řadě přímé a manželů od této daně.

Ve srovnání s rokem 2000 došlo u daně dědické v roce 2001 k poklesu inkasa o 10 mil. Kč. V roce 2001 celkové inkaso dědické daně činilo 112 mil. Kč. Náklady na mzdy úředníků dosáhly v roce 2001 asi 63 mil. Kč, náklady na tiskopisy 1,5 mil. Kč a další náklady dosáhly výše 71 mil. Kč. To je celkem 135,5 mil. Kč, což je o 20 mil. Kč více než celkové inkaso z této daně. (ČESKÁ INFORMAČNÍ AGENTURA, 2003)

V roce 2002 klesl výnos daně dědické oproti předchozímu roku o 26 mil. Kč. Výtěžnost v roce 2002 činila 100 %, tzn. že daňové inkaso dosáhlo předepsané výše.

Stejně jako v předchozích letech platí pro daň dědickou, že jakákoli komplikovanější právní úprava přináší problémy při správě této daně a ke komplikacím v daňovém řízení. Tím je samozřejmě ovlivněna i efektivnost výběru daně.

(MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2009a)

Vzhledem k roku 2002 vzrostlo inkaso u daně dědické v roce 2003 o 14 mil. Kč. Výtěžnost v tomto roce činila 102 %, tzn. že byla uhrazena i dědická daň, která byla předepsána v dřívějších letech.

V roce 2004 se inkaso daně dědické pohybovalo ve stejné výši jako v roce 2003. Celkové inkaso daně dědické se nadále stabilizuje na úrovni 100 mil. Kč. Výtěžnost daně dědické se v roce 2005 oproti roku 2004 nezměnila, ale daňové inkaso se zvýšilo o 3 mil. Kč.

U inkasa daně dědické v roce 2006 ve srovnání s předchozím rokem byl zaznamenán nárůst o 21 mil. Kč na úroveň 124 mil. Kč. Výnos daně se v roce 2007 o 15 mil. Kč snížil a výtěžnost dosáhla 100,9 %. V roce 2008 se u daně dědické zvýšilo inkaso o 6 mil. Kč a výtěžnost daně dědické klesla o 4,3 %.

Poměr výtěžnosti je ovlivňován výší předepsané dědické daně a daně uhrazené. Mezi faktory působící na výnos daně dědické patří počet dědictví, které v daném roce proběhnou, výše osvobozeného majetku a také částka, za kterou jsou zpracovány administrativní údaje.

Výběr daně dědické stojí více, než vynáší. Řešením by mohla být **reforma daňového systému**, kdy zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, bude nahrazen novým daňovým řádem s účinností od roku 2011. Současně s ním budou novelizovány některé předpisy z daňové oblasti: zákon o daňovém poradenství, zákon o územních finančních orgánech, zákon o omezení plateb v hotovosti, zákon o mezinárodní pomoci při správě daní a další hmotně právní zákony.

Nový daňový řád přináší mnoho podstatných změn, které přispívají k rychlejšímu a v rámci možností spravedlivějšímu výběru daní. Zákon je členěn do cca 250 paragrafů, což má být pro uživatele přehlednější a srozumitelnější. Zákonodárce se snažil přesně definovat jednotlivá ustanovení tak, aby v jednom odstavci byly soustředěny věty, které spolu souvisejí a zároveň se také snažil o co nejmenší odkazování na předchozí ustanovení. Co se týče rozsahu, došlo k podstatnému **rozšíření** části týkající se **daňové exekuce**, která není v současném zákoně o správě daní a poplatků v takovém rozsahu řešena a správce daně musí ve věci exekuce postupovat podle občanského soudního řádu.

Definovaným **cílem** nového daňového řádu dle §1 odstavce 2 je správné zjištění a zaplacení daně ve vztahu k veřejným rozpočtům, což je oproti současné úpravě přesnější, než pouhé nekrácení daňových příjmů. Dále byly provedeny pozitivní kroky ve věci elektronizace správy daně a poplatků.

Hlavním přínosem nového daňového řádu je odkladný účinek odvolání v případě, že daňovému subjektu je doměřena daň vyšší, než jakou přiznal v daňovém přiznání. Podle nového daňového řádu nemusí subjekt, který podá odvolání, doměřenou daň zaplatit v průběhu odvolacího řízení. Splatnost doměřené daně bude 15 dní po skončení odvolacího řízení.

Další podstatnou změnou, se kterou nový daňový řád přichází, je **zkrácení lhůty pro zaplacení splatné daně**. Podle schválené úpravy musí být daň na účtu správce daně nejpozději poslední den lhůty, kdy vzniká daňovému subjektu povinnost podat daňové přiznání, tzn. 31. března nebo 30. června.

Změny oproti stávající úpravě se dočkal také „institut vstupu do obydli“, který je v rozporu se Základní listinou práv a svobod (nedotknutelnost obydli). Hospodářská komora České republiky v této věci žádala přepracování uvedeného ustanovení ve smyslu snížení pravomocí správce daně v rámci místního šetření. Nový daňový řád stanoví **zpřísněné podmínky pro vstup do prostor** daňového subjektu.

Očekávané přínosy daňového řádu:

- větší přehlednost a lepší systematická uspořádanost nového zákona
- jasnější a jednotné vymezení pojmů
- zkvalitnění zásad daňového procesu
- větší podpora elektronizace daňové správy
- jasná pravidla pro doručování
- jasná pravidla pro vedení daňového spisu a nahlížení do něj
- lepší provázanost ve vztahu k přezkumu prováděnému v rámci správního soudnictví
- odstranění omezení při volbě zástupce
- možnost odpustit úrok z prodlení při posečkání již při vydání rozhodnutí o posečkání
- možnost dokončením daňové kontroly a daňové exekuce původním správcem daně i po změně místní příslušnosti
- rozšíření možnosti podání dodatečných daňových přiznání na nižší daň na úkor obnovy řízení
- posunutí splatnosti daně ve výši, která byla stanovena nad rámec tvrzení daňového subjektu, až po rozhodnutí o odvolání, pokud bude podáno
- zavedení požadavku odůvodňovat každé rozhodnutí
- předřazení priority úhrady daně před její příslušenství
- stanovení jednoznačných pravidel pro opakování daňových kontrol a jejich omezení

- zkrácení obecné lhůty, po jejímž uplynutí je možné se bránit před nečinností ze šesti na tři měsíce
- jednoznačné nastavení lhůty pro stanovení daně
- v řízení o mimořádném opravném či dozorčím prostředku nebude vznikat úrok z prodlení
- veškeré pravomoci správce daně vystupujícího v pozici soudu jsou zakotveny v daňovém řádu, tudíž nebude do budoucna nutné, aby se přiměřenou aplikací občanského soudního řádu do role soudu dosazoval, když zároveň má ještě pozici oprávněného
- zavedení pravidla, podle něhož je nutné při volbě způsobu vymáhání dbát toho, aby náklady spojené s vymáháním nebyly neúměrné k výši vymáhaného nedoplatku.
- přehledná úprava dražeb věcí movitých i nemovitých a s tím souvisejícího rozvrhového řízení

(HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČR, 2008)

10.2 Inkaso daně dědické v Belgii

V následující tabulce jsou obsaženy hodnoty daně dědické v Belgii v letech 1995 až 2007. Faktory vlivu růstu a poklesu daně dědické jsou závislé na počtech procesu dědění a na roku, ve kterém se odehraje dědické řízení.

Tab. č. 25: Inkaso daně dědické v Belgii (v mil. EUR)

Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Daň	647	737	713	844	893	1042	1073	1129	1239	1404	1493	1619	1712

ZDROJ: práce autora⁹

Daň dědická v roce 1995 činila 647 mil. EUR a od tohoto roku se její výše postupně zvyšovala. V roce 1996 dosáhla hodnota daně dědické už o 90 mil. EUR více než v předchozím roce. V roce 1997 byl zaznamenán pokles o 24 mil. EUR na hodnotu 713 mil. EUR. Od roku 1998 však daň začala opět rapidně růst. Daň dědická se v roce 1998 zvýšila o 131 mil. EUR, což je o 18,4 %. V roce 2001 došlo také k nárůstu daně a to na hodnotu 1 073 mil. EUR. Daň se vzhledem k předchozímu roku zvýšila

⁹ Na základě údajů European Commission

o 31 mil. EUR. Zvýšení daně dědické v roce 2002 dosáhlo hodnoty 56 mil. EUR. V roce 2004 se daň zvýšila o 165 mil. EUR, což je nejvíce od roku 1995. Vzhledem k předchozímu roku stoupla daň dědická v roce 2007 o 93 mil. EUR a její výše činila 1 712 mil. EUR.

Tab. č. 26: Změna inkasa daně dědické v jednotlivých letech

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
v %	14	-3,3	18,4	5,8	16,7	3,0	5,2	8,9	13,3	6,3	8,4	5,7
mil.EUR	90	-24	131	49	149	31	56	110	165	89	126	93

ZDROJ: práce autora

Z tabulky je zřejmé, že největšího přírůstku dosáhla daň dědická v roce 2004. Daň vzrostla vzhledem k předchozímu roku o 165 mil. EUR, což je o 13,32 % . Nejnižší přírůstek daně dědické byl zaznamenán v roce 2001, kdy daň vzrostla jen o 31 mil. Kč. Ke snížení daně vzhledem k předchozímu roku došlo pouze v roce 1997 a to o 24 mil. EUR (pokles o 3,26 %).

10.3 Inkaso daně dědické v Německu

Následující tabulka obsahuje hodnoty vybrané a předepsané daně dědické v jednotlivých měsících roku 2004 a zohledňuje také výši vybrané daně dědické od začátku tohoto roku.

Tab. č. 27: Inkaso daně dědické v roce 2004

rok 2004	výše předepsané měsíční daně (mil. EUR)	vybráno (mil. EUR)	výtěžnost (%)	výše vybrané daně od začátku roku (mil. EUR)
leden	649	649	100	649
únor	207	207	100	856
březen	341	341	100	1 197
duben	315	315	100	1 512
květen	315	0	0	1 512
červen	601	931	154,9	2 443
červenec	292	292	100	2 735
srpen	328	328	100	3 063
září	312	312	100	3 375
říjen	254	255	100,39	3 630
listopad	327	327	100	3 957
prosinec	327	326	99,69	4 283

ZDROJ: práce autora¹⁰

Výše předepsané měsíční dědické daně se během roku 2004 výrazně lišila. Nejvyšší hodnoty 649 mil. EUR dosáhla v lednu. Od měsíce ledna až po duben dosáhla výtěžnost daně 100 %, tzn. že byla vybrána přesně ta částka daně, která byla předepsaná. V červnu se výtěžnost daně zvýšila na 154,9 % a na dani bylo vybráno 931 mil. EUR, což je nejvyšší částka, která byla v roce 2004 vybrána. V měsících červenci až září bylo na dani vybráno 932 mil. Kč, to je pouze o 1 mil. EUR více než v měsíci červnu. Výtěžnost 7. , 8. a 9. měsíce činila 100 %. V říjnu stoupla výtěžnost daně o 0,39 % a na dani bylo vybráno o 57 mil. EUR méně než v předchozím měsíci. Výtěžnost v měsíci listopadu činila 100 % a výše předepsané daně dědické dosáhla stejné hodnoty jako v měsíci prosinci. V posledním měsíci výtěžnost daně klesla o 0,31 % a na dani bylo vybráno o 1 mil. EUR méně, než činila hodnota předepsané daně. Celková částka, která byla vybrána na dani dědické v roce 2004, dosáhla hodnoty 4 283 mil. EUR.

¹⁰ Na základě údajů Bundesfinanzministerium

Tab. č. 28: Inkaso daně dědické v roce 2005

rok 2005	výše předepsané měsíční daně (mil. EUR)	vybráno (mil. EUR)	výtěžnost (%)	výše vybrané daně od začátku roku (mil. EUR)
leden	-	-	-	-
únor	314	-	-	668
březen	312	-	-	-
duben	381	-	-	-
květen	-	-	-	-
červen	-	-	-	-
červenec	-	-	-	-
srpen	280	-	-	2 902
září	266	266	100	3 168
říjen	267	267	100	3 435
listopad	330	330	100	3 765
prosinec	332	332	100	4 097

ZDROJ: práce autora¹¹

Za rok 2005 bylo na dani dědické vybráno celkem 4 097 mil. EUR, což je o 186 mil. EUR méně než v roce 2004.

Tab. č. 29: Inkaso daně dědické v roce 2006

rok 2006	výše předepsané měsíční daně (mil. EUR)	výše vybrané daně od začátku roku (mil. EUR)
leden	354	-
květen	316	-
červen	252	-
prosinec	-	3 763

ZDROJ: práce autora¹¹

V roce 2006 bylo na dani dědické vybráno 3 763 mil. EUR.

Tab. č. 30: Inkaso daně dědické v roce 2007

rok 2007	výše předepsané měsíční daně (mil. EUR)	vybráno (mil. EUR)	výtěžnost (%)	výše vybrané daně od začátku roku (mil. EUR)
leden	362	362	100	362
únor	353	353	100	715
březen	353	353	100	1 068
duben	336	418	124,4	1 486
květen	346	347	100,29	1833
červen	323	323	100	2 156
červenec	321	321	100	2 477
srpen	433	434	100,23	2 911
září	289	288	99,65	3 199
říjen	345	345	100	3 544
listopad	375	375	100	3 919
prosinec	-	284	-	4 203

ZDROJ: práce autora¹¹

Od začátku roku 2007 po měsíc březen dosáhla výtěžnost 100 % a výnos daně dědické za 1. čtvrtletí činil 1 068 mil. EUR. V měsíci dubnu dosáhla výtěžnost 124,4 %, což bylo nejvíce za celý rok 2007. V ostatních měsících se výtěžnost pohybovala kolem 100 %. Nejvyšší částka daně dědické byla vybrána v měsíci srpnu a její hodnota dosáhla 434 mil. EUR. Nejnižší částka daně dědické byla vybrána v prosinci. Celkový výnos roku 2007 činil 4 203 mil. EUR.

Tab. č. 31: Inkaso daně dědické v roce 2008

rok 2008	výše měsíční daně (mil. EUR)	vybráno (mil. EUR)	výtěžnost (%)	výše daně od začátku roku (mil. EUR)
duben	528	-	-	1 672
červen	408	-	-	2 477
červenec	482	482	100	2 959
prosinec	-	-	-	4 780

ZDROJ: práce autora¹¹

Výnos daně dědické v roce 2008 činil 4 780 mil. EUR. Od začátku roku po měsíc duben bylo na dani dědické vybráno 1 672 mil. EUR, což je zhruba třetina celého příjmu daně za rok 2008.

Tab. č. 32: Inkaso daně dědické v roce 2009

rok 2009	předepsaná měsíční daň (mil. EUR)	vybráno (mil. EUR)	výtěžnost (%)	výše vybrané daně od začátku roku (mil. EUR)
srpen	340	-	-	3 300
září	300	300	100	3 600
říjen	268	268	100	3 868
listopad	324	324	100	4 192
prosinec	358	358	100	4 550

ZDROJ: práce autora¹¹

Výše vybrané daně od začátku roku 2009 po měsíc srpen dosáhla hodnoty 3 300 mil. EUR. Od měsíce září až po prosinec činil výnos daně dědické 1 250 mil. EUR a výtěžnost v těchto měsících byla na 100 %. Celkový výnos daně dědické za rok 2009 dosáhl částky 4 550 mil. EUR.

Tab. č. 33: Daň dědická a darovací v západní a východní oblasti Německa

Rok	Výše daně dědické v mil. EUR		Podíl daně dědické na ostatních daních v %		Celkem v mil. EUR
	západní oblast	východní oblast	západní oblast	východní oblast	
1970	267	-	-	-	-
1980	519,9	-	-	-	-
1990	1 545	-	-	-	-
1991	1 345,20	2,4	1,2	0,03	1 347,60
1992	1 544,70	4,3	1,27	0,04	1 549
1993	1 541,40	15,2	1,23	0,12	1 556,50
1994	1 759,50	19,3	1,4	0,13	1 778,80
1995	1 789,40	24,9	1,37	0,1	1 814,30
1996	2 046,20	26,3	1,53	0,11	2 072,50
1997	2 049,50	26,6	1,55	0,11	2 076,10
1998	2 431,80	27,4	1,74	0,11	2 459,20
1999	3 020,90	34,8	2,05	0,14	3 055,70
2000	2 943,20	38,4	1,94	0,15	2 981,60
2001	3 028,40	40,3	2,14	0,16	3 068,70
2002	2 981,50	39,2	2,12	0,17	3 020,70
2003	3 324	48,8	2,38	0,21	3 372,80
2004	4 233,20	50,2	2,98	0,21	4 284,40
2005	4 038,80	58,8	2,81	0,26	4 096,70
2006	3 699,90	62,7	2,36	0,25	3 762,60
2007	-	-	-	-	4 203
2008	-	-	-	-	4 780
2009	-	-	-	-	4 550

ZDROJ: práce autora¹¹

Příjmy dědické a darovací daně v letech 1970 - 2008 se zvýšily téměř o 1800 %. Nelze zanedbat vliv od roku 1991, kdy došlo ke statistickému přidání daně z nových spolkových zemí pro svou nízkou úroveň výnosů. Podíl daně darovací od roku 1995 byl poměrně stabilní, 400 až 500 mil. EUR. Až do roku 1999 se daň dědická a darovací zvyšovaly v průměru o 213,5 mil. EUR. Vzhledem k předchozímu roku se hodnota daní snížila o 74,1 mil. EUR. V roce 2002 daně klesly o 48 mil. EUR na hodnotu 3 020,7 mil. EUR. Teprve v roce 2006 dosáhly nové státy podílu 1,6 % na celkových příjmech. Nejvyšší hodnota daně dědické a darovací za období 1991 až 2009 byla

dosažena v roce 2008. Bylo to 4 780 mil. EUR. Podíl daně dědické a darovací na celkových daňových příjmech země je téměř zanedbatelný.

K dědění a darování docházelo nejvíce v I. daňové skupině, tj. manželé, rodiče a děti. Podíl I. skupiny na celkové dani dědické a darovací činil 52 %, podíl II. daňové skupiny (vzdálenější příbuzní) činil 23 % a ve III. skupině (včetně vzdálených příbuzných) dosáhla podíl na dani dědické a darovací 3,25 % (WIKIPEDIA, 2010).

Zdaněný pozůstalostní majetek představoval 0,4 % zemědělského a lesního majetku, 30,2 % jiných nemovitostí, 7,8 % podnikového majetku a 61,6 % provozních a jiných aktiv (WIKIPEDIA, 2010).

10.4 Inkaso daně dědické ve Finsku

Jelikož výnos daně dědické a také darovací patří k velmi malým daňovým příjmům každého státu, bývá jejich výnos v některých zemích vykazován pod společnou hodnotou. Tak je tomu i ve Finsku.

Tab. č. 34: Inkaso daně dědické a darovací ve Finsku v mil. EUR

Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Daň	167	219	245	284	321	368	385	452	411	472	486	505	459

ZDROJ: práce autora¹¹

Daň dědická a darovací dosáhla nejnižší hodnoty v roce 1995 a to 167 mil. EUR. V následujícím roce daň vzrostla o 52 mil. EUR. Až do roku 2002 se daň každým rokem zvyšovala v průměru o 41,4 mil. EUR. Vzhledem k předchozímu roku klesla daň v roce 2003 o 41 mil. EUR, ale v dalších třech letech se její výše nadále zvyšovala. Nejvyšší hodnoty (505 mil. EUR) pak daň dědická a darovací dosáhla v roce 2006.

Tab. č. 35: Změna inkasa daně dědické a darovací v jednotlivých letech

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
v %	31,1	11,9	15,9	13,0	14,6	4,6	17,4	-9,1	14,8	3,0	3,9	-9,1
mil.EUR	52	26	39	37	47	17	67	-41	61	14	19	-46

ZDROJ: práce autora

¹¹ Na základě údajů European Commission

Z tabulky je zřejmé, že největšího procentního přírůstku daně dědické a darovací bylo dosaženo v roce 1996. Daň se oproti předchozímu roku zvýšila o 52 mil. EUR. Nejvyšší přírůstek však dosáhl hodnoty 67 mil. EUR v roce 2002. Výše daně dědické a darovací nejvíce poklesla v roce 2007. Úbytek daně vzhledem k předchozímu roku činil 46 mil. EUR.

10.5 Inkaso daně dědické v Nizozemí

Příjmy daně dědické a darovací činily v roce 2008 1,8 miliardy EUR, tj. o více než 4 % méně než na rok 2007. Příjmy daně dědické představují pouze zlomek (1,3 %) celkových příjmů centrální vlády daně (LAURENS CAZANDER, 2010).

Tab. č. 36: Daň dědická v jednotlivých čtvrtletích roku 2007 až 2009

Rok	Výše daně dědické v mil. EUR				Celkem v mil. EUR
	1.čtvrtletí	2.čtvrtletí	3.čtvrtletí	4.čtvrtletí	
2007	-	-	385	662	1 877
2008	221	481	492	601	1 795
2009	349	444	509	-	-

ZDROJ: práce autora¹²

Ve třetím čtvrtletí roku 2007 dosáhla daň dědická hodnoty 385 mil. EUR. V posledních třech měsících roku 2007 činila daň 662 mil. EUR. Vzhledem k předchozímu čtvrtletí vzrostla o 277 mil. EUR a je nejvyšší hodnotou za čtvrtletí všech tří let. Výnos následujících tří měsíců, tedy 1. čtvrtletí roku 2008, je naopak nejnižším příjmem ze všech čtvrtletí.

Tab. č. 37: Vývoj inkasa daně dědické v Nizozemí

Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Daň	773	885	946	1120	1291	1483	1307	1695	1460	1512	1709	1810	1877

ZDROJ: práce autora¹³

¹² Na základě údajů STATLINE

¹³ Na základě údajů European Commission

Nejnižší hodnota daně dědické byla zaznamenána v roce 1995, kdy daň dosáhla částky 773 mil. EUR. Od roku 1995 výše daně každým rokem rostla. V roce 2001 daň dědická poprvé klesla. Dosáhla hodnoty 1 307 mil. EUR, což bylo o 176 mil. EUR méně než v předchozím roce. Nejvyšší hodnoty daně dědické bylo dosaženo v roce 2007.

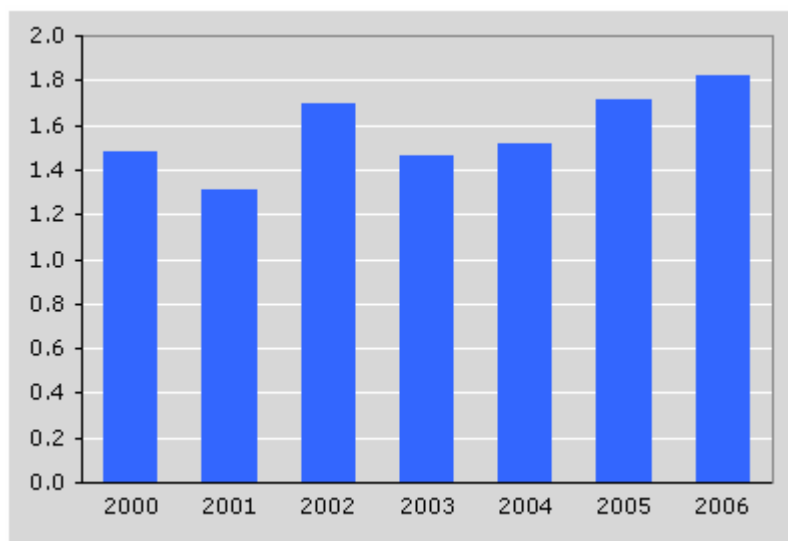
Tab. č. 38: Změna inkasa daně dědické v jednotlivých letech

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
v %	14,5	6,9	18,4	15,3	14,9	-11,9	29,7	-13,9	3,6	13,0	5,9	3,7
mil.EUR	112	61	174	171	192	-176	388	-235	52	197	101	67

ZDROJ: práce autora

V roce 2002 bylo dosaženo nejvyššího procentního i peněžního přírůstku. Daň dědická stoupla vzhledem k předchozímu roku o 29,69 %, což bylo 388 mil. EUR. Nejnižší přírůstek byl zaznamenán v roce 2004. Daň vzrostla o 52 mil. EUR.

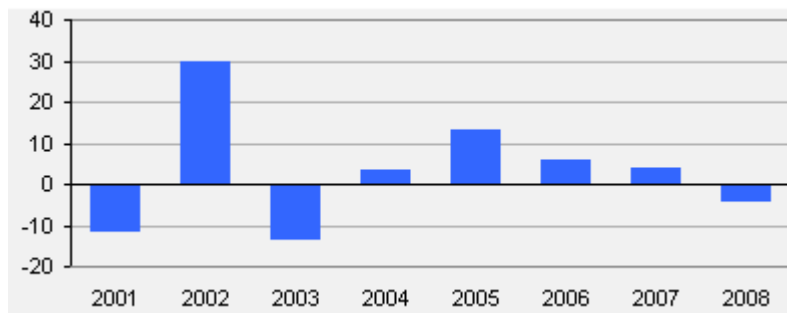
Obr. č. 3: Výnos daně dědické a darovací v Nizozemí v jednotlivých letech

ZDROJ: (STATISTICS NETHERLANDS, 2010)

Celkové výnosy dědické a darovací daně vzrostly v roce 2006 na více než 1,8 miliardy EUR, o 7 % více než v předchozím roce. Tržby daně dědické rostly několik let za sebou. Domácnosti se staly bohatšími, protože cena majetku a hodnota akcií vzrostla. Na druhou stranu se v posledních letech v Nizozemsku nepatrně snížila úmrtnost. V poslední době vzrostla řada osvobození od dědické daně (např. pro právoplatné děti a převod rodinných podniků) (STATISTICS NETHERLANDS, 2010).

Obr. č. 4: Hodnoty daně dědické a darovací v Nizozemí v jednotlivých letech

ZDROJ: (LAURENS CAZANDER, 2010)

Výnosy dědické daně závisí na třech faktorech:

- počtu osob, které zanechaly velký obnos peněz,
- sazba, za kterou jsou administrativní údaje zpracovávány
- změny v osvobození dědické daně.

V roce 2009 byly rozšířeny možnosti pro osvobození od daně dědické. Sportovní kluby a společenská centra jsou od dědické daně osvobozeni, pokud jsou splněny určité podmínky. Současný zákon z roku 1956 upravující daň dědickou je v procesu modernizace. Důsledkem modernizace bude od daně osvobozeno více lidí a sazby daně dědické budou nižší. Úřady se budou více zaměřovat na neplatiče daní (LAURENS CAZANDER, 2010).

10.6 Zhodnocení inkasa daně dědické ve vybraných zemích

Následující tabulka ukazuje hodnoty daně dědické ve vybraných zemích v časovém měřítku od roku 1995 do roku 2007.

Tab. č. 39: Vývoj inkasa daně dědické v jednotlivých zemích

Rok	Inkaso daně dědické v mil. EUR			
	Belgie	Německo	Finsko	Nizozemí
1995	647	1 814,30	167	773
1996	737	2 072,50	219	885
1997	713	2 076,10	245	946
1998	844	2 459,20	284	1 120
1999	893	3 055,70	321	1 291
2000	1 042	2 981,60	368	1 483
2001	1 073	3 068,70	385	1 307
2002	1 129	3 020,70	452	1 695
2003	1 239	3 372,80	411	1 460
2004	1 404	4 284,40	472	1 512
2005	1 493	4 096,70	486	1 709
2006	1 619	3 762,60	505	1 810
2007	1 712	4 203,00	459	1 877

ZDROJ: práce autora

Inkasa daní uvedených zemích nejsou porovnatelné. Nejvyšší výnosy daně dědické byly zaznamenány v Německu. Jedno z vysvětlení může být rozloha země, která se ve vybraných zemích velice liší, tzn. že země s vyšší rozlohou má více obyvatel a dochází k většímu počtu dědictví, než je tomu např. ve Finsku. Společným znakem všech 4 států je, že od roku 1995 se výše daně dědické téměř každým rokem zvyšuje. Důvodem je rostoucí počet obyvatel a také zvyšování životní úrovně a s tím souvisí zvyšování majetku v osobním vlastnictví.

11 ZÁVĚR A DOPORUČENÍ

Majetkové daně jsou v současné době už jen doplňkovým daňovým příjmem. Nejnižší podíl na výnosu majetkových daní má daň dědická a darovací. Náklady na správu těchto daní dokonce převyšují vybranou sumu. Z hlediska ekonomického by bylo nejvhodnějším řešením naprosté zrušení dědické daně, respektive zdanění dědictví daněmi důchodovými. Kritici této daně často upozorňují na skutečnost, že zdaněním dědictví dochází k minimálně druhému zdanění příjmů, a konstatují, že daň dědická působí proti vytváření a udržování majetkových hodnot a rodinných vztahů. V Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky bylo již několikrát navrženo zrušení daně dědické i jiných majetkových daní, návrhy však byly zamítnuty. Pojednává se také o zrušení koeficientu 0,5, kterým se násobí sazba daně.

Vzhledem k ostatním evropským zemím je v České republice ojedinělé úplné osvobození od daně dědické u I. a II. daňové skupiny a s tím souvisí vysoké náklady na výběr této daně. Pro osvobození by měl být stanoven určitý limit, např. do částky 1 mil. Kč v I. skupině a do 500 000 Kč v II. daňové skupině. Toto osvobození by se mělo vztahovat i na dědictví nemovitostí. Mohlo by být uvažováno i o dalším osvobození, které už některé státy využívají, a to určitá výše osvobození pro nezletilé nebo studující děti.

Jak již bylo zmíněno, náklady na správu dědické daně jsou vysoké. Česká republika by se mohla inspirovat dánským státem, kde jsou správou daní pověřeny přímo dědické soudy. Pokud by správci daně zůstaly finanční úřady, bylo by vhodné zrušit povinnost dědiců podávat daňová přiznání. Správce daně má totiž soudní spisy k dispozici a sám by stanovil základ daně, vyměřil a vypočítal daň. V případě dědění nemovitostí by bylo vhodné vycházet z ohodnocení, které by bylo použitelné i pro daně z nemovitostí. Toto opatření by vedlo ke snížení administrativních nákladů na straně poplatníka i na straně správce daně.

Některá z výše uvedených změn nebo celkové zrušení daně dědické by bylo v České republice žádoucí. Proto je potřeba se nad budoucností daně dědické zamýšlet. Nicméně diskuze na téma zachování či odstranění daně dědické zdaleka nekončí a nabývá na intenzitě nejen v České republice.

12 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

1) Literatura

RYLOVÁ, Z., TUNKROVÁ, Z., ŠULC, I., KRŮČEK, Z. *Daňové zákony 2005*.

1. vyd. Brno: Computer Press, a. s. , 2005. 152 s. ISBN: 80-251-0496-6

RADVAN, M. *Zdanění majetku v Evropě*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007. 385 s.

ISBN: 978-80-7179-563-6

TUNKROVÁ, Z., RYLOVÁ, Z., ŠULC, I., KRŮČEK, Z. *Daňové zákony 2009*.

1. vyd. Brno: Computer Press, a. s. , 2008. 192 s. ISBN: 978-80-251-2366-9.

VANČUROVÁ, A. *Daňový systém ČR 2008 aneb učebnice daňového práva*. 2. vyd.

Praha: VOX, 2008. 320 s. ISBN: 978-80-86324-72-2.

VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2006 aneb učebnice daňového*

práva. 8. vyd. Praha: VOX, 2006. 324 s. ISBN: 80-86324-60-5.

HEGEMANN, J. *Das neue Erbschaftsteuer- und Bewertungsrecht*. 1. vyd. Nizozemí:

Gabler, 2009. 392 s. ISBN: 978-3-8349-0836-0.

LÁCHOVÁ, L. *Daňové systémy v globálním světě*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2007. 272 s.

ISBN: 978-80-7357-320-1.

2) Elektronické zdroje

FINANCE MEDIA, a. s. , *Finance.cz* [online]. Poslední revize 2010 [cit. 2009-03-08].

Dostupné z: <<http://www.finance.cz/dane-a-mzda/informace/dan-dedicka/dan-dedicka/>>

Ministerstvo financí České republiky. *Česká daňová správa* [online]. Poslední revize 2009 [cit. 2009-11-15]. Dostupné z:

<http://cde.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cde/xsl/ceska_danova_sprava_1621.html?year=PRESEN>

Ministerstvo financí České republiky. *Česká daňová správa* [online]. Poslední revize 2009a [cit. 2009-11-15]. Dostupné z: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/ceska_danova_sprava_1291.html?year=PRESENT

Ministerstvo financí České republiky. *Česká daňová správa* [online]. Poslední revize 2003 [cit. 2009-11-15]. Dostupné z: <http://cds2005.mfcr.cz/ZpravaUFO2000/II-1-i%29.html>

Ministerstvo financí České republiky. *Česká daňová správa* [online]. Poslední revize 2006 [cit. 2009-11-15]. Dostupné z: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/9_1974.html?year=PRESENT

Ministerstvo financí České republiky. *Česká daňová správa* [online]. Poslední revize 2008 [cit. 2009-11-15]. Dostupné z: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/SID-3EA98423-2BD3B6A0/cds/Informace_o_cinnosti08.pdf

European Commission [online]. Taxation and Customs Union > Taxes in Europe database > inheritance tax. Datum publikování 2009a [cit. 2010-02-28]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxinv/getcontents.do?mode=normal&kw1=inheritance%20tax&kw2=-&kw3=-&year=2009&coll=BE++Capital+tax+-+Inheritance+tax+and+transfer+duty+upon+death

JOËL VAN CALSTER, *Federal Public Service Finance – Belgium* [online]. Tax survey. Poslední revize 2008 [cit. 2010-03-08]. Dostupné z: http://www.docufin.fgov.be/intersalgen/thema/publicaties/memento/pdf/TS2009_V11_part2.pdf

Podnikatel.cz [online]. Majetkové daně. Poslední revize 2010 [cit. 2010-02-27]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/dane/dane/special-reforma-pd-majetkove/>

Wikipedia [online]. Freibeträge. Poslední revize 2010 [cit. 2010-3-26]. Dostupné z:

<http://de.wikipedia.org/wiki/Erbschaftsteuer_in_Deutschland>

European Commission [online]. Taxation and Customs Union > Taxes in Europe database > inheritance tax. Datum publikování 2009b [cit. 2010-03-28]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxinv/getcontents.do?mode=normal&kw1=inheritance%20tax&kw2=-&kw3=-&year=2009&coll=DE++Capital+tax+-+Inheritance+and+gift+tax>

MINISTRY OF FINANCE [online]. Taxation in Finland 2009 [cit. 2010-03-28]. Dostupné z: <http://www.vm.fi/vm/en/04_publications_and_documents/01_publications/075_taxation/20090504Taxati26547/taxation_2009_netti%2bkannet.pdf>

European Commission [online]. Taxation and Customs Union > Taxes in Europe database > inheritance tax. Poslední revize 2009c [cit. 2010-03-28]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxinv/getcontents.do?mode=normal&kw1=inheritance%20tax&kw2=-&kw3=-&year=2009&coll=FI++Capital+tax+-+Inheritance+tax>

VERO SKATT [online]. Finish tax system > Inheritance and Gift taxation. Poslední revize 2008a [cit. 2010-03-28]. Dostupné z: <http://www.vero.fi/default.asp?path=488,494&article=1285&domain=VERO_ENGLISH>

VERO SKATT [online]. Finish tax system > Inheritance and Gift taxation. Poslední revize 2008b [cit. 2010-03-28]. Dostupné z: <<http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=2142;56124>>

European Commission [online]. Taxation and Customs Union > Taxes in Europe database > inheritance tax. Poslední revize 2009d [cit. 2010-03-28]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxinv/getcontents.do?mode=normal&kw1=Inheritance%20tax&kw2=-&kw3=-&year=2009&coll=NL++Inheritance+tax>

MINISTRY OF FINANCE [online]. Taxation in the Netherlands 2008 [cit. 2010-03-29]. Dostupné z:

<<http://www.minfin.nl/dsresource?objectid=58942&type=pdf>>

LAURENS CAZANDER, *Statistics Netherlands* [online]. Government and Politics. Datum publikování 21. dubna 2009. Poslední revize 2010 [cit. 2010-03-30]. Dostupné z: <<http://www.cbs.nl/en-GB/menu/themas/overheid-politiek/publicaties/artikelen/archief/2009/2009-2759-wm.htm>>

Statistics Netherlands [online]. Government and Politics. Datum publikování 11. dubna 2007. Poslední revize 2010 [cit. 2010-03-30]. Dostupné z: <<http://www.cbs.nl/en-GB/menu/themas/overheid-politiek/publicaties/artikelen/archief/2007/2007-90022-wk.htm>>

ČESKÁ INFORMAČNÍ AGENTURA, *Kurzy.cz* [online]. Datum publikování 2003. Poslední revize 2010 [cit. 2010-04-10]. Dostupné z: <<http://zpravy.kurzy.cz/81897-snemovna-odmitla-navrh-na-zruseni-dedicke-a-darovaci-dane/>>

HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČR, *Epravo.cz* [online]. Datum publikování 2008. Poslední revize 2010 [cit. 2010-04-10]. Dostupné z: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/novy-danovy-rad-55359.html>>

GOLA, Petr. *SFINANCE.CZ* [online]. Poslední revize 2008 [cit. 2010-03-30]. Dostupné z: <<http://www.sfinance.cz/zpravy/finance/203684-majtkove-dane-ano-ci-ne-/>>

3) Legislativa

Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí

Vyhl. č. 167/2009 Sb., o odměnách a náhradách notářů a správců dědictví

Nářízení vlády č. 142/1994 Sb., kterým se stanoví výše úroků z prodlení a poplatku z prodlení podle občanského zákoníku

Zákon č. 296/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

SEZNAM TABULEK:

Tab. č. 1: Výše odměny notáři za vyřízení pozůstalosti.....	11
Tab. č. 2: Sazby daně dědické pro osoby zařazené do III. skupiny	14
Tab. č. 3: Sazby daně dědické pro přímé příbuzné v bruselském regionu	19
Tab. č. 4: Sazby daně dědické v bruselském regionu při dědění bytů manželem/lkou.....	19
Tab. č. 5: Sazby daně dědické pro sourozence zůstavitele v bruselském regionu.....	20
Tab. č. 6: Sazby daně dědické ostatních příbuzných v bruselském regionu	20
Tab. č. 7: Sazby daně dědické ostatních osob bruselského regionu	21
Tab. č. 8: Sazby daně dědické přímých příbuzných ve valonském regionu	21
Tab. č. 9: Sazby daně dědické příbuzných i nepříbuzných osob valonského regionu	22
Tab. č. 10: Sazby daně dědické ve valonském regionu při dědění bytů	22
Tab. č. 11: Sazby daně dědické pro přímé příbuzné vlámského regionu	22
Tab. č. 12: Sazby daně dědické sourozenců zůstavitele a ostatních osob vlámského regionu.....	23
Tab. č. 13: Sazby daně dědické platné od 1. 1. 2010.....	26
Tab. č. 14: Sazby daně dědické pro osoby zařazené v I. daňové skupině.....	30
Tab. č. 15: Sazby daně dědické pro osoby zařazené v II. daňové skupině	30
Tab. č. 16: Sazby daně dědické v Nizozemí.....	32
Tab. č. 17: Rozdělení dědictví zůstavitele.....	37
Tab. č. 18: Rozdělení dluhů zůstavitele	37
Tab. č. 19: Osвобоzení od daně dědické ve vybraných zemích.....	50
Tab. č. 20: Výše daně dědické u jednotlivých dědiců ve vybraných zemích.....	51
Tab. č. 21: Rozdělení majetku zůstavitele mezi dědice	51
Tab. č. 22: Rozdělení dluhů zůstavitele mezi dědice.....	52
Tab. č. 23: Výše daně jednotlivých dědiců.....	54
Tab. č. 24: Vývoj inkasa daně dědické (v mil. Kč).....	55
Tab. č. 25: Inkaso daně dědické v Belgii (v mil. EUR)	59
Tab. č. 26: Změna inkasa daně dědické v jednotlivých letech	60
Tab. č. 27: Inkaso daně dědické v roce 2004.....	61
Tab. č. 28: Inkaso daně dědické v roce 2005.....	62

Tab. č. 29: Inkaso daně dědické v roce 2006.....	62
Tab. č. 30: Inkaso daně dědické v roce 2007.....	63
Tab. č. 31: Inkaso daně dědické v roce 2008.....	63
Tab. č. 32: Inkaso daně dědické v roce 2009.....	64
Tab. č. 33: Daň dědická a darovací v západní a východní oblasti Německa	65
Tab. č. 34: Inkaso daně dědické a darovací ve Finsku v mil. EUR	66
Tab. č. 35: Změna inkasa daně dědické a darovací v jednotlivých letech	66
Tab. č. 36: Daň dědická v jednotlivých čtvrtletích roku 2007 až 2009	67
Tab. č. 37: Vývoj inkasa daně dědické v Nizozemí.....	67
Tab. č. 38: Změna inkasa daně dědické v jednotlivých letech	68
Tab. č. 39: Vývoj inkasa daně dědické v jednotlivých zemích	70

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. č. 1: Rozdělení majetkových daní.....	12
Obr. č. 2: Osvobození od daně dědické.....	16
Obr. č. 3: Výnos daně dědické a darovací v Nizozemí v jednotlivých letech	68
Obr. č. 4: Hodnoty daně dědické a darovací v Nizozemí v jednotlivých letech	69

PŘÍLOHY

Seznam příloh:

Příloha č. 1: Sazby daně dědické a darovací v Evropě

Příloha č. 2: Daň dědická ve vybraných zemích

Příloha č. 1: Sazby daně dědické a darovací v Evropě

Země	Nejnižší sazba daně (v %)	Nejvyšší sazba daně (v %)
Belgie	3	30
Bulharsko	0	5
Česko	0	40
Dánsko	25	25
Finsko	0	48
Francie	5	40
Chorvatsko	5	5
Irsko	20	20
Island	5	5
Itálie	4	8
Kypr	4	8
Lichtenštejnsko	0,5	27
Litva	5	10
Lucembursko	1,8	14,4
Maďarsko	2,5	21
Malta	5	5
Monako	0	16
Německo	7	50
Nizozemí	5	63
Norsko	0	20
Polsko	3	20
Rakousko	2	60
Rumunsko	0,5	3
Řecko	0	40
Slovinsko	0	39
Španělsko	7,65	34
Švýcarsko	1	2,5

ZDROJ: (GOLA, Petr. *SFINANCE.CZ* 2008)

Příloha č. 2: Daň dědická ve vybraných zemích

Stát	Dědická daň
Albánie	ne
Belgie	ano
Bělorusko	ne
Bosna a Hercegovina	ano
Bulharsko	ano
Černá Hora	ano
Česká republika	ano
Dánsko	ano
Estonsko	ne
Finsko	ano
Francie	ano
Gruzie	ne
Chorvatsko	ano
Irsko	ano
Island	ano
Itálie	ano ¹⁴
Kypr	ne
Litva	ano
Lotyšsko	ne
Lucembursko	ano
Maďarsko	ano
Makedonie	ano
Malta	ne
Monako	ano
Moldavsko	ne
Německo	ano
Nizozemsko	ano
Norsko	ano
Polsko	ano
Portugalsko	ne
Rakousko	ne
Rumunsko	ano
Rusko	ne
Řecko	ano
Slovensko	ne

¹⁴ Dědická daň v Itálii byla v r. 2006 znovu zavedena

Slovinsko	ano
Srbsko	ano
Španělsko	ano
Švédsko	ne
Švýcarsko	ano (v některých kantonech)
Turecko	ano
Ukrajina	ne
Velká Británie	ano

ZDROJ: (RADVAN, 2007, s. 153)